

Vallavanem saab sõna

lk 4-8

Lasteaiad said uued ruumid

lk 10

Riigikogu valimistest

lk 12

Saame tuttavaks

lk 9

Sport

lk 11

Haridus

lk 13

Suure-Jaani käsitööring tõi Mustlast Viljandimaa rahvakultuuri auhinna

13. jaanuaril peeti Mustla rahvamajas Viljandimaa kultuuri- ja spordirahva tunnustussündmus Pärlipidu 2022, kus tänati Viljandimaa kultuuri- ja spordirahva säravamaid tähti.

Suure-Jaani käsitööring, eesotsas juhendaja Maive Ottasega, pälvis pikaajalise ja aktiivse käsitöötraditsioonide hoidja ja kandjana Viljandimaa rahvakultuuri auhinna.

Suure-Jaani kultuurimaja käsitööring on teinud tänuväärset tööd edendades rahvusliku käsitöö tegemist nii meie piirkonnas Suure-Jaanis kui mujal maakonnas. Tublid meistrid on korraldanud pea 60 aasta jooksul palju erilisi näitusi ja töötube ning võtnud aktiivselt osa maakondlikest rahvakunstpäevadest ja käsitöömessidest. Maive Ottase juhendatud käsitööring on üks piirkonna rahvusliku mõtte kandjatest ning nende panus käsitöötraditsioonide alahoidmise ja edasiviimise eest on hindamatu. Järjekindlalt on tegutsenud põhimõttel, et rahvus-

Pärilipidu.

FOTOD: TAAVID MEEDIA

likku käsitööd tuleb hoida ja väärtustada. Ja seda katkematult!

Väärrika auhinna väljaandmise toetajad on Viljandimaa Omavalitsuste Liit ja Eesti Rahvakultuuri Keskus.

Palju õnne meistritele ja julgelt edasi!

PÕHJA-SAKALA
KULTUURIKESKUS

Käsitööring Pärlipeol.

Meenutus 2018. aastast.

FOTO: ERMÜ KODULEHET

25. jaanuaril toimus Eesti Rahvamajade Ühingu tunnustussündmus KAHEKSAND, kus selgusid 2022. aasta tippude tipud. Viies kategoorias – aasta tegija, aasta noor tegija, aasta tegu, kaheksakand ja kuldakand – oli kokku esitatud 27 nominenti.

Aunimetusega Kaheksakand 2022 tunnustamiseks esitati 6 kandidaati ja üheks nominendiks oli ka Põhja-Sakala Kultuurikeskuse direktor Sirje Fedjuk.

Kaheksakand on tunnustus, mis omistatakse isikule, kes on vähemalt 35 aastat aktiivselt tegutsenud kultuurielu edendamisel ja rahvamaja maine tõstmisel ning kes jätkuvalt kultuurivaldkonnas töötab.

Sirje on pälvinud rahvamajade aasta tegija 2018 tiitlit mitmekülgse kultuurilise tegevuse eest Viljandimaal, korraldades lisaks igapäevatoole Võhma vaba aja keskus eakate klubi Ajaratas tegevust Viljandis.

Suur rõõm, et Sirje tegemisi on märgatud ja tema tööd hinnatakse.

Palju õnne kõikidele nominentidele ja laureaatidele!

Sipsiku sünnipäev ja uue rühma avamine

26. jaanuar oli Suure-Jaani lasteaiale rõõmus päev, sest tähistati Sipsiku maja 78. sünnipäeva, uute ruumide ja uue rühma avamist.

2022. aasta septembrist alustasid uut õppeaastat liidetuna Sipsiku ja Traksiku majad. Esimene ühisüritus toimus juba sügisel, kui koos peeti spordipäeva. Novembris said nii Sipsikud kui Traksikud osa teatrietendusest, mis toimus Sipsiku maja saalis. Seekord tuldi aga kokku artikli alguses mainitud põhjustel.

Sipsiku sünnipäevapeo ettevalmistused algasid juba eelmisel päeval, kui kõik rühmad tegid küpsisetordi, mida sünnipäeval süüa.

Sipsiku maja saali kogunesid nii vallaesindajad, ehitaja ja projekteerija kui kahe maja lapsed. Kohal oli ka Sipsik, kes kõiki sisenejaid tervitas.

Iga rühm sai edastada sünnipäevaõnnitluse luuletuse või laulu abil. Muusikaõpetajal oli ette valmistatud põnev regilaul lasteaia järjepidevast kasvamisest, mida said kõik soovijad kaasa laulda. Sünnipäevale kohaselt sai ka tantsida ning külalisedki löid kaasa.

Järgnes tervituste, õnnitluste ja tänamise aeg. Sõna said külalised ning lasteaia direktor Riina Kukk andis vallavanemale üle lasteasutuse kingituse. Selleks oli heade mõtete karp, kust

igapäevaselt inspiratsiooni ammutada.

Lasteaia uutesse ruumidesse kolisid Sipsiku maja vanimad lapsed. Vabanenud rühmaruumides tegutseb aga uus avatud rühm. Meie lasteaia kahes tegutsemiskohas on kokku 7 rühma, kus saavad käia 123 last.

Lasteaia täiendava rühma ruumid valmisid projekti „Suure-Jaani haldushoone-lastepäevakodu hoone optimeerimine“ raames. Aitäh Põhja-Sakala vallale, tänu kellele projekt teoks sai. Aitäh peo ettevalmistajatele, see oli tore elamus!

KÜLLIKY LOHU

Suure-Jaani lasteaia õppejuht

FOTOD: ERAKOGUST

Põhja-Sakala Vallavolikogu

26.01.2023

- Kuulati konsultatsiooni- ja koolituskeskuse Geomedia OÜ konsultandi Rivo Noorkõivu ettekannet Põhja-Sakala valla rahvastikuanalüüsist (aastate 2018–2021 demograafilise olukorra ja selle muutuste kohta: rahvaarv, sündimus, suremus, sisse- ja väljaränne, elanike soo- ja vanuskoosseis, paikkondades toimunud rahvastiku muutused) ja rahvastikuprognosist aastani 2045 (rahvaarv, rahvastiku sooline ja vanuseline koosseis 5-aastaste ajavahemike lõikes: baas-senaarium (ilma rändeta) ja rändestsenaarium. Sündide arv väheneb, loomulik iive on negatiivne ning ülalpeetavate arv kasvab. Aastaks 2045 väheneb valla elanike arv nii baas- kui rändestsenaariumi järgi rohkem kui tuhande inimese võrra. Valminud uuring on alusmaterjaliks valla uue arengukava koostamisel ja valla teenuste edaspidise tõhusa toimimise kavandamisel.

- Viljandimaa arengustrategia koostamise tööühma liige Mihkel Servinski tutvustas Viljandi maakonna arengudokumente: arengustrategia 2035, selle tegevuskava ja terviseedenduse strateegia aastani 2035. Otsustati lõpetada määruse „Viljandi maakonna arengudokumentide heakskiitmine“ eelnõu I lugemine ja suunata eelnõu II lugemisele; muudatuseettepanekute esitamise tähtjaks määrati 6. veebruar 2023.

- Volikogus ei leidnud toetust umbusaldusavaldus Põhja-Sakala vallavalitsuse abivallavanemale Jaanus Rahulale.

- Kehtestati Põhja-Sakala valla arengukava aastateks 2022–2026, sh on Põhja-Sakala valla profiil.

- Algatati Põhja-Sakala valla arengukava 2023–2030 ja eelarvestrateegia 2023–2030 koostamine.

- Muudeti Põhja-Sakala Vallavolikogu 21.12.2017 määruse nr 21 „Lastevanemate poolt kaetava osa määr“ paragrahvi 2 „Lastevanemate poolt kaetava osa määra suurus“ järgmiselt: 1) lõike 1 uus sõnastus on: „(1) Lastevanemate poolt kaetava osa määr on 6 protsenti Vabariigi Valitsuse kehtestatud palga alammäärast.“; 2) lõike 2 uus sõnastus on: „(2) Kui perest käib valla lasteaias kaks või enam last, on pere vabastatud lastevanemate poolt kaetava osa tasumisest alates teisest lapsest 50 protsendi ulatuses. Alates kolmandast lapsest on lapsevanem tasust vabastatud.“.

- Lõpetati määruse „Põhja-Sakala valla eelarvest mittetulundusliku tegevuseks toetuste andmise kord“ eelnõu I lugemine ja suunati eelnõu II lugemisele; enne II lugemist suunata määruse eelnõu arutamiseks külade ja kogukondade ümarlauale.

- Kehtestati Põhja-Sakala valla tunnustamiste kord, mis reguleerib vallas antavate tunnustuste liigid ja tingimused. Ettepanekud tunnustatavate osas tuleb täna teha hiljemalt 13. veebruaril.

- Tunnistati kehtetuks Põhja-Sakala Vallavolikogu 30.06.2022 otsus nr 78 „Põhja-Sakala valla tunnustamiste korra alusel määratavate preemiate suurus“, kuna kehtestatud uues tunnustamiste korras on rahalised preemiad asendatud meenetega.

- Kinnitati Põhja-Sakala Vallavalitsuse koosseisu Erki Heinaste, Luule Tiirmaa ja Lennart Sova.

- Otsustati osta Põhja-Sakala vallas avalikuks kasutamiseks ettenähtud Võhma-Kahala kergliiklustee alune katastriüksus Võhma linnas Väike tn 23a (91201:001:0056, elamumaa 100%, pindala 2281 m²) hinnaga 14 000 eurot.

- Moodustati Põhja-Sakala vallas Riigikogu valimiste läbiviimiseks viis jaoskonnakomisjoni ja nimetati nende liikmed.

- Muudeti Põhja-Sakala Vallavolikogu 18.11.2021 määrust nr 1 „Hüvituse, töötasu ja tasu määramine“ järgmiselt: 1) paragrahvi 1 lõige 1 sõnastatakse: „(1) Vallavolikogu esimehe hüvitus on 30% vallavanema töötasust.“; 2) paragrahvi 5 lõige 1 sõnastatakse: „(1) Vallavolikogu liikme tasu vallavolikogu tööst osavõtu eest on 20 eurot istung.“; 3) paragrahvi 6 lõige 1 sõnastatakse: „(1) Vallavolikogu alatise komisjoni esimehe tasu komisjoni tööst osavõtu eest on 35 eurot koosolek.“; 4) paragrahvi 6 lõige 2 sõnastatakse: (2) Vallavolikogu alatise komisjoni liikme tasu komisjoni tööst osavõtu eest on 20 eurot koosolek.“

- Volikogu esimees tutvustas Tartu Maakohtu kirja rahva-kohtunikandidaatide valimiste kohta. Meie vallast tuleb esitada 5 kandidaati; ettepanekud rahva-kohtunike kandidaatide osas tuleb esitada järgmiseks volikogu istungiks.

Arupärimistele vastamised:

- abivallavanem Kaie Toobal vastas P. Toobali arupärimisele 1-10/13 Põhja-Sakala kultuurikeskuse struktuuri ning kultuurikeskuse struktuuriüksuste rollide ja funktsioonide kohta; 10-4/22 valla lasteaiade järjekordade kohta; M. Ojaste arupärimisele 1-10/139 Pilstvere rahvamaja tulevikust.

- volikogu liige Arnold Pastak vastas P. Toobali arupärimisele 1-10/33 vallale kuuluvate kinnistute omavolilise kasutamise kohta;

- volikogu esimees Aino Viinapuu vastas P. Toobali arupärimistele 1-10/66 ja 1-10/67 vallavolikogu töö korraldamise kohta;

- abivallavanem Jaanus Rahula vastas P. Toobali arupärimisele 1-10/71 vallavolikogu otsuste täitmise kohta kinnistute võõrandamise ja rendile andmise küsimustes;

- vallavanem Karel Tõlp vastas P. Toobali arupärimisele 1-10/73 valla finantsjuhi ametist vabastamise kohta.

Info:

- opositsioon soovis kokkusaamist – kohtumine opositsiooniga toimub 7. veebruaril kell 17 vallamajas;

- kohtumisest Rahandusministeeriumi esindajatega: Põhja-Sakala valla efektiivsusindeks on väga halb ka võrdluses teiste tagamaaliste omavalitsustega. Kõikide võrreldavate näitajate osas (hoonete üldpind m² elaniku kohta, töötajate arv 1000 elaniku kohta, klasside ja lasteaiarühmade täitumus) on meie valla keskmised näitajad oluliselt halvemad;

- kohtumised paikkondades korraldatakse veebruaris-märtsis;

- üleskutse opositsioonipoliitikutele: kui te tunnete huvi, vastutust ja hoolt kodukandi vastu, siis teie panus ei peaks tulema mitte volikogus kohapeal vaieldes, vaid osaledes selles protsessis;

- volikogu esimees ootab ettepanekuid volikogu 2023. aasta tööplaani koostamiseks.

Põhja-Sakala Vallavalitsuses

09.01.2023

Sotsiaalküsimustes:

- lõpetada eluruumi tagamise teenuse osutamine ning teenuse raames sõlmitud sotsiaalelamispinna üürileping Võhma linnas alates 01.01.2023;

- lõpetada isikule seatud hooldusteenus ja hooldajatoetuse maksimine seisuga 31.12.2022.

Muudes küsimustes:

- vastu võtta määrus „Valimisjaoskondade moodustamine“, millega kehtestatakse valimisjaoskondade arv ja numeratsioon, hääletamisruumide asukohad ning hääletamise liigid jaoskondades;

- kinnitada Põhja-Sakala Raamatukogu direktori vabale ametikohale välja kuulutatud konkursi tulemused ja vallavanemal sõlmida Marika Kislenkoga tööleping;

- nimetada neljaks aastaks SA Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskus nõukogu liikmeks Andres Vinni;

- suunata volikogu menetlusse õigusaktide eelnõud:

- 1-4/171 Põhja-Sakala valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuste andmise kord;

- 1-4/178 Vallavalitsusele ülesande andmine liiklusvälise teabevahendi kord;

- 1-4/180 Vallavalitsusele ülesande andmine reklaamtähtede ümberpaigutamise.

- Vallavalitsus lisas oma seisukohad 1-4/175 Põhja-Sakala valla tunnustamiste korra eelnõusse.

11.01.2023

Sotsiaalküsimustes:

- volitada vallavalitsuse lastekaitse spetsialiste Eva Kikast ja Maarja Palu esindama alaealisi eestkostetavaid igasugusel asjaajamisel ning kõikide õigustoimingute ja tehingute tegemisel.

Majandusküsimustes:

- sõlmida isikuga mitteeeluruumi üürileping kasutamiseks Kõo vallamaja hoone 1. korrusel paiknevat kabinetti nr 45, üldpindnaga 12,4 m²;

- majandusosakonnal väljastada: 1) ehitusteatist Võhma linnas Kalevi tn 2 kinnistul asuva 60 korteriga elamu ümberehitamiseks; 2) ehitusluba Kobruvere külas Tuisu kinnistule puurkaevu rajamiseks; 3) ehitusluba Nuutre külas Kaasiku kinnistule üksikelamu püstitamiseks; 4) ehitusluba Aimla külas Männiku kinnistule aiamaa püstitamiseks; 5) ehitusluba Lahmuse külas Võidu kinnistule abihoone püstitamiseks; 6) ehitusluba Epra külas Sillari kinnistule puurkaevu rajamiseks; 7) kasutusluba Pilstvere külas Kuple kinnistule püstitatud elamu kasutusele võtmiseks;

- seada tähtajatu sundvaldus Telia Eesti AS kasuks siderajatis ehitamiseks, majandamiseks ja talumiseks Võivaku külas asuvale Koni katastriüksusele pindalaga 261 m²;

- seada tähtajatu sundvaldus Enefit Connect OÜ kasuks siderajatis ehitamiseks, majandamiseks ja talumiseks Soomevere külas asuvale Soomevere-Paaksima tee kinnistule (sihtotstarve 100% transpordimaa, pindala 2,60 ha);

- nõustuda Ivaski külas Ottopõllu katastriüksuse (pindala 30,26 ha, sihtotstarve maatulundusmaa 100%) jagamisega Ottopõllu katastriüksuseks ja Ottolohu katastriüksuseks.

Rahandusküsimustes:

- nõustuda LHV Panga laenulepingu põhitingimustes kokkulepitud maksepuhkuse ja intressimäära muutmisega: maksepuhkus 15.01.2023 kuni 15.12.2023 ja intressimäär: 3 kuu EURIBOR + marginaal 1,3% aastas;

- kehtestada lasteaiapäetaja töötasu alammäär alates 01.01.2023: täistööajaga töötava magistriksaadiga või sellega võrdsustatud tasemega õpetaja töötasu alammäär 1749 eurot kuus ja täistööajaga töötava õpetaja töötasu alammäär 1574 eurot kuus.

Muudes küsimustes:

- nimetada neljaks aastaks SA Suure-Jaani Tervisekeskus nõukogu liikmeks Kuldar Kipper.

- suunata volikogu menetlusse eelnõud:

- 1-4/177 Põhja-Sakala valla hariduse arengukava kehtetuks tunnustamine;

- 1-4/181 Põhja-Sakala valla arengukava 2022–2026 kinnitamine;

- 1-4/183 Põhja-Sakala valla jaoskonnakomisjonide moodustamine ja liikmete nimetamine;

- 1-4/184 Põhja-Sakala Vallavalitsuse koosseisu muutmine;

- 1-4/185 Viljandi maakonna arengudokumentide heakskiitmine;

- 1-4/186 Põhja-Sakala Vallavolikogu 30.06.2022 otsuse nr 78 „Põhja-Sakala valla tunnustamiste korra alusel määratavate preemiate suurus“ kehtetuks tunnustamine;

- 1-4/187 Põhja-Sakala valla arengukava 2022–2026 ja eelarvestrateegia 2022–2026 muutmise algatamine;

- 1-4/188 Maaüksuse ostmise Võhma I, Väike 23a;

- 1-4/189 Põhja-Sakala vallale kuuluvate kinnistute enampakkumise korras võõrandamine;

TÄHELEPANU!

ESITA OMA ETTEPANEK PÕHJA-SAKALA VALLA TUNNUSTUSTE JAGAMISEKS!

Põhja-Sakala vallavolikogu kehtestas jaanuari istungil Põhja-Sakala valla tunnustamiste korra, mis reguleerib vallas antavate tunnustuste liigid ja tingimused.

Olulisemaks muudatuseks on tunnustuse saaja kandidaadi esitamise tähtaeg – ettepanekud tunnustatavate osas tuleb täna teha hiljemalt 13. veebruaril.

Kandidaatide esitamise tähtaegu on muudetud arvestusega, et suurem osa tunnustustest antakse üle ühel tunnustusüritusel. Muul ajal antakse üle hariduspreemiad – õpetajate päeval 5. oktoobril; koolilõpetaja preemiad juunis; konkursi „Kaunis Kodu“ preemiad alates augustist.

Lisaks on uues tunnustamiste korras rahalised preemiad asendatud meenetega.

Valla tunnustusega väärtustame inimesi, aga miks mitte ka asutusi ja organisatsioone, kes on oma eriti pühendunud töö või tegevusega jäänud silma ja südamesse, aidanud kaasa oma kodukoha või valla elu edendamisele, teinud midagi enam kui just peab, astunud sammukese kaugemale, ulatanud esimesena abistava käe jne.

Hea vallakodanik, kas oled märganud, kes oma tegevusega on väärt Põhja-Sakala valla tunnustust: **aukodaniku aunimetust, teenetemärki, ettevõtlusauhinda, kodanikupreemiat või sotsiaaltööpreemiat, lisaks ka juba jaanuari tähtajaga spordipreemiale ja kultuuripreemiale võib kandidaate juurde esitada.**

Ole varmas ja anna meile teada – esita oma ettepanek valla tunnustuste andmiseks!

Tunnustuse avaldamise **ettepanekuid ootame 13. veebruarini**. Ettepaneku võivad esitada füüsilised ja juriidilised isikud, vallavalitsuse hallatavad asutused ning isikute ühendused.

Põhjendatud ettepanekud tuleb esitada vallavalitsusele allkirjastatult paberil või e-posti aadressil info@pohja-sakala.ee.

Pikemalt uuest tunnustamiste korrast järgmise kuu vallalehes.

Põhja-Sakala Vallavalitsuses

1-4/190 Vallavalitsusele ülesande andmine (saamata jäänud tulu väljanõudmine);

• arutati volikogu eelnõud 1-4/175 Põhja-Sakala valla tunnus-tamiste kord ja otsustati esitada eelnõusse muudatusettepanek.

Lisaks:

- arutati Leole kolleegiumi teemal;
- võeti teadmiseks MTÜ Kootsi Külaselts ja MTÜ Arengu Helin kaasfinantseeringu kinnituskirjad ning abivallavanemal koostada nende kohta järgmiseks istungiks eelnõu;
- otsustati mitte toetada MTÜ Tartu Luterliku Peetri Kool toetustootlust;
- Eesti spordiregistri andmehalduriks on Raivo Nõmm;
- valla esindaja 02.02 Tartu rahu aastapäeva tähistamisel Pili-steres on Jaanus Rahula.

13.01.2023

Haridus-, spordi- ja kultuuriküsimustes:

• kinnitada Põhja-Sakala valla huvihariduse ja -tegevuse kava perioodiks 01.01.2023–31.12.2023.

Majandusküsimustes:

• majandusosakonnal väljastada osaline kasutusluba Suure-Jaani linnas Lembitu pst 42 kinnistul asuva haldushoone-laste-päevakodu ümberehitatud 2. korruse lasteaia ruumide 99, 100, 101 ja 102 kasutusele võtmiseks.

18.01.2023

Sotsiaalküsimustes:

• lõpetada eluruumi tagamise teenuse osutamine kahele isikule Kõpu alevikus ja Võhma linnas ning teenuse raames sõlmitud sotsiaalelamispinna üürilepingud alates 01.02.2023.

• määrata isikule hooldaja ja maksta hooldamise eest hooldajatoetust.

• maksta valla eelarvest hoolekandeesutuses viibiva isiku hoolduskulude puudujääv osa igakuuliselt hoolekandee-teenuse osutaja esitatud arve alusel kuni teenuse vajaduse lõppemiseni.

Haridus-, spordi- ja kultuuriküsimustes:

• sõlmida lapsevanemaga finantseerimisleping lapsehoiu-või eralasteaiateenuse toetuse eraldamiseks kuni koha saamiseni valla lasteaia.

Majandusküsimustes:

• muuta Põhja-Sakala Vallavalitsuse 14.12.2022 korralduse nr 791 „Sundvalduse seadmine“ punkti 1 ja sõnastada see järgmiselt: „1. Seada tähtajatu sundvaldus Telia Eesti AS (registrikood 10234957; aadress Mustamäe tee 3, Tallinn) kasuks tehnorajatise ehitamiseks ja talumiseks Põhja-Sakala vallas Võivaku külas asuvale Aasa katastriüksusele (registriosa nr 3916839, katastritunnus 54502:001:0132; 100% maatulundus-maa) vastavalt korralduse lisas viirutatult tähistatud alale pindalaga 182 m².“;

• seada tähtajatu sundvaldus Enefit Connect OÜ kasuks siderajatise ehitamiseks, majandamiseks ja talumiseks Lõhavere külas asuvale Altveski kinnistu (sihtotstarve 100% maatulundusmaa) alale pindalaga 189 m²;

• muuta Koksvere külas asuva Anni park katastriüksuse sihtotstarve (üldkasutatav maa 100 %) ja määrata katastriüksuse sihtotstarbeks maatulundusmaa 100%;

• muuta katastriüksuse kehtiv koha-aadress Päraküla, Lauda uueks koha-aadressiks Päraküla, Roboti;

• määrata Võivaku külas Kooli kinnistule kuuri laiendamiseks üle 33% esialgsest mahust ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekteerimistingimused;

• majandusosakonnal väljastada: 1) ehitusluba Võhmassaare külas Lepa kinnistule puurkaevu rajamiseks; 2) ehitusluba Epra külas Käspre kinnistule puurkaevu rajamiseks; 3) ehitusluba Uia külas Saare-Kassaku kinnistul asuva elamu-majandushoone lammutamiseks; 4) ehitusluba Epra külas Naadisoo kinnistul asuvate elamu-lauda, keldri, kuuri ja sauna lammutamiseks ning üksikelamu püstitamiseks; 5) kasutusluba Võivaku külas Uue-Tori kinnistule püstitatud päikeseelektrijaama kasutusele võtmiseks;

• kiita heaks puurkaevu rajamise asukoha Jaanioja, Kobruvere küla kooskõlastamine;

• kiita heaks puurkaevu rajamise asukoha Univere-Saare, Kuninga küla kooskõlastamine;

• määrata vallas rajatavatele uutele bussipeatustele kohani-med: Sürgavere külas peatus Õpetajate ja Võlli külas peatus Võlli-Kingu.

Muudes küsimustes:

• moodustada vallavalitsuse kuueliikmeline ajutine komisjon kultuurivaldkonnas mittetulunduslikuks tegevuseks toetuste taotluste läbi vaatamiseks ja vallavalitsusele ettepanekute tegemiseks: Kaja Leppik, Dagmar Hoder, Riina Pakane, Silvi Annus, Raivo Nõmm. Komisjoni volitused kehtivad vallavalitsuse käesoleva koosseisu volituste kehtivuse lõpuni.

25.01.2023

Sotsiaalküsimustes:

• eraldada seitsmele isikule eluruumi tagamise teenuse raames eluruumid ja vormistada nendega üürilepingud;

• määrata kolmele isikule hooldajad ja maksta hooldamise eest hooldajatoetust.

Majandusküsimustes:

• määrata Vastemõisa külas asuvate Seemnekeskuse, Vahtramäe ja Sepa katastriüksuste piiride muutmisel moodustatavatele uutele katastriüksustele koha-aadress ja sihtotstarve: Seemnekeskuse; sihtotstarve 100% tootmismaa; Vahtramäe; sihtotstarve 100% maatulundusmaa; Sepa; sihtotstarve 100% maatulundusmaa;

• anda Suure-Jaani linnas Veski tn 5 kinnistule päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekteerimistingimused;

• majandusosakonnal väljastada: 1) ehitusluba Olustvere alevikus Tiigi tn 4 kinnistul asuva Olustvere mõisa viinavabriku kuur-küttehoidla lammutamiseks; 2) ehitusluba Vastemõisa külas Seemnekeskuse kinnistule heinaseemnekuivati püstitamiseks; 3) kasutusluba Vastemõisa külas Vastemõisa rahvamaja kinnistul asuvas rahvamajas ümberehitatud lasteaia ruumide kasutusele võtmiseks;

• pikendada 2022. a hajaasustuse programmist kuue toetuse saaja projektide tingimuste täitmise tähtaega kolme kuu võrra;

• kiita heaks hajaasustuse programmist toetuse saaja projekti aruanne koos täitmise eelarvega;

• lükata väikehankes „Sõiduki liisimine kasutusrendi korras“ (viitenumber 257993) kõik esitatud pakkumused tagasi, kuna need ületavad hankelepingu eeldatavat maksumust;

• korraldada avalik elektrooniline enampakkumine (osta.ee keskkonnas) vallale kuuluvate katastriüksuste võõrandamiseks:

1) kinnisasi asukohaga Võhma linn, Kauba tn 2a; 2) korteriomand asukohaga Suure-Jaani linn, Pärnu tn 1a-1; 3) 7 korteriomandit asukohaga Võhma linn, Tallinna tn 43 katastriüksusel asuvas 8 korteriga korterelamus; vaata täpsemalt enampakkumise teate-st!

• kinnitada valla haldusterritooriumil paiknevate maksu-tatavate maaüksuste 2023. aasta maksustamishinna aktid nr 12691–25476, mis on koostatud Maksu- ja Tolliameti maamaksu infosüsteemis;

• kiita heaks korralduse eelnõu „Vaideotsus Põhja-Sakala Vallavalitsuse 18.11.2022 otsuse nr 716 „Arvamuse andmine Önniste kruusakarjääri keskkonnaloa nr VILM-054 muutmise kohta“ osaliselt kehtetuks tunnistamise nõudes“:

1) Nõustuda Sakala Teed OÜ taotlusega: a) viia loa vormil olev varu vastavusse registris oleva varuga (vastavalt varu ümber-hindamisele); b) täpsustada Önniste kruusakarjääri mäeeraldise põhjapoolse lahustüki piires maavaravaru lamam, kuna kaevandamistegevuse tulemusena on selgunud, et maavara lamam jääb varasemalt uuritud lamamist kohati sügavamale; c) pikendada loa kehtivusaega 10 aasta võrra;

2) Lisada keskkonnaloale uued täiendavad tingimused.

Rahandusküsimustes:

• kehtestada Suure-Jaani tervisekoja uus hinnakiri alates

06.02.2023:

1) vähendada kliendikaardiga soodustust vallaelanikele kolmveerandi võrra (endise -20% asemel -5%) ja teistele soodusgrup-pidele poole võrra [õpilane, üliõpilane, õpetaja (ITIC-kaardi esita-misel), pensionär, puudega isik, puuduva või osalise töövõimega isik, laps vanuses 3–15 aastat (ainult koos täiskasvanuga) endise -20% asemel -10%] ning kaotada soodustus kohvikus;

2) kehtestada Sürgavere spordihooned uued majutushinnad voo-dikohtadele (voodimajutuskoht 8 eurot 12 euronni öö ja Ukraina põgenikega uute lepingute sõlmimisel senise 4 €/öö asemel 7 €/öö);

• jätta rahuldumata Vastemõisa lasteaia Päevalill taotlus eraldada reservfondist 589,90 eurot uue sügavkülmu eest tasumiseks; reservfondist saab eraldusi teha pärast eelarve vastu võtmist;

• maksta Rehabikeskuse OÜ-le vallaelarvest valla elanike iga-päevaeltu toetamise teenuse osutamise seotud ruumide kulud teenuseosutaja arve alusel tegelike kulude ulatuses, kuid mitte rohkem kui 70 eurot kuus;

• kiita heaks avalduse eelnõu rendilepingu nr 13463 alusel renditava sõiduki (CITROEN BERLINGO PureTech 110, reg nr 560BXC) omandamiseks peale lepingu lõppemist sõiduki jääkmaksumusega, milleks on vastavalt lepingule 5900,90 eurot koos käibemaksuga.

Muudes küsimustes:

• kinnitada Suure-Jaani tervisekoja struktuur (koondada 1,3 ametikohta);

• muuta Suure-Jaani tervisekeskuse perearstide rendilepinguid;

• jätta kooskõlastamata välimeedia paigaldamine ajavahemi-kus 01.02.–05.03.2023 valla maale Kõos, Kõpus, Suure-Jaanis, Sürgaveres, Vastemõisas ja Võhmas.

Lisaks:

• võeti infoks Viljandi linnavalitsuse koostööettepanek osale-miseks Viljandi kodutute loomade varjupaiga arendamisel ja ehitustööde läbiviimisel kaasfinantseerijana.

SUURE-JAANI LINNAS NIGULA TN 18 ÄRI-HOONE PROJEKTERIMISTINGIMUSTE ANDMISE AVATUD MENETLUS

Põhja-Sakala vallavalitsus teatab avatud menetlu-sest projekteerimistingimuste andmisel **Suure-Jaani linnas Nigula tn 18** kinnistule ärihoone püstitamiseks.

Projekteerimistingimuste eelnõuga saab tutvuda ajavahemikul **30.01.2023–13.02.2023** Põhja-Sakala vallamajas (Suure-Jaani linn, Lembitu pst 42, tuba 301, eelneval kokkuleppel) ja valla veebilehel pohja-sakala.ee/projekteerimistingimused.

Kirjalikke ettepanekuid eelnõu kohta saab vallava-litsusele esitada **hiljemalt 13.02.2023** (aadressil poh-ja-sakala@pohja-sakala.ee või Lembitu pst 42, 71502 Suure-Jaani linn, Põhja-Sakala vald, Viljandi maakond). Kui ettepanekuid ei esitata või on kõiki ettepanekuid võimalik arvestada, antakse projekteerimistingimused ilma avalikul arutelul arutamisetähtaajaga. Info avaliku arutelu korraldamise kohta avaldatakse valla veebilehel.

Täiendav info tel 5196 6992.

ELEKTROONILINE ENAMPAKKUMINE

Põhja-Sakala vallavalitsus viib läbi elektroonilise enam-pakkumise järgmiste katastriüksuste võõrandamiseks:

• kinnisasi asukohaga **Viljandi maakond, Põhja-Sakala vald, Võhma linn, Kauba tn 2a** (registriosa number 3717239, katastritunnus 91201:001:0114, pindala 773 m² elamumaa 100%), alghinnaga 773 eurot;

• korteriomand asukohaga **Viljandi maakond, Suure-Jaani linn, Pärnu tn 1a-1** (katastritunnus 76001:001:0014, sihtotstarve elamumaa 65%, ärimaa 35%, pindala 392 m²), mis koosneb 281/1658 mõtteli-sest osast kinnisasjast ja eriomandi ese eluruumist nr 1, mille üldpind on 28,10 m², alghinnaga 4500 eurot;

• korteriomandid asukohaga **Viljandi maakond, Võhma linn, Tallinna tn 43** katastriüksusel (katastri-tunnus 91201:001:0096, sihtotstarve elamumaa 100%, pindala 1841 m²) asuvas 8 korteriga korterelamus kõik allpool nimetatud korteriomandid koos alghinnaga 1 euro:

1) korteriomand 1 (registriosa number 4106439, 350/2377 mõttelist osa kinnistust ja reaalosa eluruum nr 1, mille üldpind on 35,00 m²);

2) korteriomand 2 (registriosa number 4106539, 317/2377 mõttelist osa kinnistust ja reaalosa eluruum nr 2, mille üldpind on 31,70 m²);

3) korteriomand 3 (registriosa number 4106639, 223/2377 mõttelist osa kinnistust ja reaalosa eluruum nr 3, mille üldpind on 22,30 m²);

4) korteriomand 4 (registriosa number 4106739, 227/2377 mõttelist osa kinnistust ja reaalosa eluruum nr 4, mille üldpind on 22,70 m²);

5) korteriomand 6 (registriosa number 4106939, 246/2377 mõttelist osa kinnistust ja reaalosa eluruum nr 6, mille üldpind on 24,60 m²);

6) korteriomand 7 (registriosa number 4107039, 367/2377 mõttelist osa kinnistust ja reaalosa eluruum nr 7, mille üldpind on 36,70 m²);

7) korteriomand 8 (registriosa number 4107139, 406/2377 mõttelist osa kinnistust ja reaalosa eluruum nr 8, mille üldpind on 40,60 m²).

Enampakkumine toimub Osta.ee oksjonikeskkonnas. Enampakkumise samm on 100 (üks sada) eurot.

Pakkumisi on võimalik teha **14.02.2023 kuni 07.03.2023 kell 12.00***.

*Tegemist on pikeneva lõpuga enampakkumistega (pikenemise samm on 5 minutit).

Vara ja oksjoni arve/müügileping vormistatakse vaid oksjoni võitja nimele!

(Kui võitjaks on eraisik, siis selle eraisiku nimele. Kui võitjaks on ettevõtte, siis selle ettevõtte nimele).

Objektidega on võimalik tutvuda ja täiendavat informatsiooni saada **kinnisvaraspetsialistilt Bianka Ränkelilt**, tel 5484 0430, e-post: bianca.rankel@pohja-sakala.ee

Vallavanema veerg

Uus aasta on valdas alanud kirgikülvalt. Palju pahameelt, kuid samas ka päris palju tunnustust on teeninud minu poolt koostatud dokument, millel pealkirjaks „Mõtteid raskest finantsseisust välja tulemiseks“. Dokument on leitav nii valla kodulehel, valla Facebooki lehel kui ka käesolevas ajalehes. Sakala ajakirjanik Triin Loide kirjutas 21. jaanuaril: „Kurb ja valus lugemine, aga kahtlemata nii mõnelegi inimesele kainestav. Just täpselt selline valla päästeplaan olla saabki ning paraku pole sugugi välistatud, et reaalsus on veel karmim.“ Aga jõuan selleni käesoleva artikli teises pooles.

Volikogu jaanuarikuu istungil toimusid nii mõnedki olulised otsustamised. **Vallavalitsuse koosseis on tänaseks 7-liikmeline.** Teatavasti jäi kohe septembris vallitsuse koosseisus kaks kohta täitmata ja kahjuks loobus muude tööülesannete tõttu detsembri lõpus vallavalitsuse liikme kohast Kersten Kattai. Vallavalitsuse uued liikmed on arendus- ja hankespetsialist Erki Heinaste ning väliste liikmetena juba varasema vallavalitsuse kogemusega Luule Tiirmaa ja Lennart Sova. Jõudu tööle!

Valla varasem **tunnustuste kord** oli põhjalik ja võimaldas kõiki tublisid inimesi tunnustada, kuid oma ülesehituselt nõudis kord aastaringiselt ühelt ametnikult pidevat tööd, kus tuli üks kandidaatide esitamise aeg välja kuulutada, tunnustatavatele vastuvõtt korraldada ja kohe järgmise kategooriaga alustada jne. Volikogu poolt vastu võetud uue korra alusel ei ole tunnustatavate hulka sisuliselt vähendatud, küll aga on täpsustatud mitmeid kategooriaid ning peamise muudatusena on plaanis teha suur tunnustusüritus kõigile tunnustatavatele. Ürituse toimumise ajaks on planeeritud vabariigi aastapäev, kuid kuna sel aastal ootame erandkorras esildisi 13. veebruarini, toimub 2022. aasta tublimate tunnustamine märtsis.

15. oktoobriks peab omavalitsustel olemas olema **kehtiv arengukava** koos eelarvestrateegiaga. Pikalt kestnud keeruline poliitiline olukord põhjustas kahjuks tähtjaks kehtiva arengukava puudumise ja kuna oli näha, et realistlikku plaani ei õnnestu jätkuvalt kokku panna, siis otsustasime

detsembris volikogule avalikustamiseks esitada arengukava, kus oli tehtud vaid kosmeetilisi muudatusi. Tavaliselt menetletakse arengukavaga koos tegevuskava, mida paraku vallas üldse polnud, ja eelarvestrateegiat, kuid see dokument oli olnud enne valimisi eraldi menetluses ja oli seetõttu kehtiv. Jaanuari alguseks esitati elanike poolt arengukava menetlusse päris palju ettepanekuid, kuid nagu juba selle avalikustamise juures sai kirjutatud, et viime sisse ainult redaktioonilised parandused ning soovime volikogus arengukava vastu võtta võimalikult kiiresti, et täita seadust, mis nõuab kehtiva arengukava olemasolu. Täna volikogu mõistva suhtumise eest, et selline dokument vastu võeti, sest kindlasti ei ole see täiuslik dokument, mille kvaliteedi üle uhkust tunda. Tulenevalt eelkirjutatud põhjustest koostas vallavalitsus volikogule kohe järgmiseks päevakorrapunktiks uue arengukava koostamise algatamiseks eelnõu. Plaanime uue arengukava koostada koos uue eelarvestrateegiaga ja kindlasti ka koos tegevuskavaga. Plaanime koostada esialgse kava ning selle alusel korraldada märtsikuus rahvakoosolekud selle tutvustamiseks, arutamiseks ja ettepanekute esitamiseks.

Tulen nüüd juba ligemale kolm nädalat kõvasti kirgi kütnud dokumendi juurde, kus kirjutasin oma **mõtetest seoses valla raskete finantsseisuga ja sealt välja tulemisega.** Väga keeruline seis on vallas olnud juba mõnda aega, ilmselt on seda olnud elanikel veel raske märgata, kõik tegevused on toimunud, palgad on olnud makstud. Palju on mõtteid avaldatud, et kogu aeg on vald ju hakkama saanud kõigega, kuidas nüüd ei saa?

Põhjuseid, miks enam ei saa, pole vaja kaugelt otsida ja neid on mitmeid. Esiteks, riik pitsitab teadlikult tulubaasiga, k.a õpetajate palkadega, et vallad teeks rasked, kuid vajalikud otsused ära. Teiseks, mis on esimese põhjus ja tagajärg, on erinevad näitajad. Toetudes Rahandusministeeriumi andmetele, siis **vallale kuuluvate hoonete üldpind ühe elaniku kohta** on keskuslikes omavalitsustes keskmiselt 3 m², keskus tagamaaga 4 m², osaliselt tagamaaliste keskmine on 4,5 m² ja tagamaaliste omavalitsuste keskmine 5,4 m², siis näi-

teks Põhja-Sakala vallas on see 6,5 m² elaniku kohta ja tagamaaliste omavalitsuste parimal Võru vallas 4,8 m². Kõik see pind on vaja omavalitsusel ülal pidada, k.a kütta ja remontida, tihti vajavad hooned aga suuri investeeringuid.

Teine oluline näitaja samas analüüsis on **omavalitsuse palgal olevate inimeste arv 1000 elaniku kohta.** Keskuslikes on see keskmiselt 36,8 inimest, keskus tagamaaga 43,1 inimest, osaliselt tagamaalistes 43,9 inimest ja tagamaalistes keskmiselt 48,2 inimest, siis näiteks Põhja-Sakala vallas on see näitaja 54,3 inimest ja tagamaaliste omavalitsuste parimal Võru vallas 42,4 inimest.

Kolmanda näitajana võrreldakse Rahandusministeeriumi tabelites **õpilaste arvu ühe klassi kohta.** Keskuslikes on see keskmiselt 24,4 last klassi kohta, keskus tagamaaga 19,1 last, osaliselt tagamaalistes 16,7 last ja tagamaalistes keskmiselt 13,4 last, siis näiteks Põhja-Sakala vallas on see näitaja 12,3 last ja tagamaaliste omavalitsuste parimal Võru vallas 17,7 last. Teatavasti annab riik omavalitsustele raha õpetajate palkadeks tehte alusel, kus on arvestatud klassi täituvuseks 20 last.

Neljanda näitajana on välja toodud **laste arv ühe lasteaia rühma kohta.** Keskuslikes on see keskmiselt 19,3 last ühe rühma kohta, keskus tagamaaga 17,3 last, osaliselt tagamaalistes samuti 17,3 last ja tagamaalistes keskmiselt 16,7 last, siis näiteks Põhja-Sakala vallas on see näitaja 15,3 last ja tagamaaliste omavalitsuste parimal Võru vallas 18,2 last. Kui me saavutaks tänaste laste arvude juures samasuguse keskmise laste arvu rühma kohta nagu Võru vallas, siis oleks võimalik kaotada kaks rühma ja sellega saavutaksime kokkuhoiu üle 100 000 euro.

Vaadates kõiki neid andmeid, siis on pilt üsna selge, miks vald on jõudnud tänasesse olukorda. Siia juurde tuleks kolmanda põhjusena veel lisada äsja **vallale üle antud rahvastikuprognosis**, mis näitab selgelt, et rahvastik väheneb ja vananeb ning tuleks neisse numbritesse eesotavate otsuste valguses suhtuda täie tõsidusega. Kindlasti saab numbriid väanata mingil määral, teha erinevat kalkulasiooni, kuid ilmselt on järgneva 15–20 aasta jooksul elanike arvu vähenemine ca 1000 inimest päris adekvaatne ja võib-olla isegi liiga optimistlik lähene-

mine. Uus reaalsus pole aga kogu ulatuses üldse ainult ennustatav, tegelikult on **kahel viimasel aastal vallas sündinud ca 65 last aasta kohta.** Seda on ainult kolme klassi komplekti jagu. Vallas on aga 5 põhikooli, lisaks erikoolina Lahmuse ja kaks 6-klassilist õppekohta, ehk kokku 8 kooli, kuhu oodatakse 5 aasta pärast 65 last esimesse klassi.

Kõik see kokku tekitab täna olukorra, kus põhitegevuse tulud ja kulud on omavahel ettevaatavalt ca 150 000 eurot miinuses iga aasta kohta. Jah, see summa ei tundu kogu eelarvet vaadates ju nii suur ja selle kuskilt ikka kärbib või leiab lisatulu. Kuid suur „probleem“ tekib sellega, et inimesed soovivad arenguid, muutuseid. Volikogu on viimaste aastate jooksul teinud palju nn positiivseid otsuseid, kus on ehitatud kergliiklusteid, sotsiaalobjekte, lasteaedade rühmaruume, uus koolimaja, veekeskus jne, jne. Investeeringud on kindlasti vaieldavad, kas on olnud vajalikud, ühele inimesele meeldib, teisele mitte, ühele meeldivad ühed otsused, teisele teised, aga need on tehtud ja nagu olen aru saanud, siis pigem valmistavad need rõõmu. Paraku on investeeringutel teine pool, kui omal raha pole, siis tuleb pangad appi võtta ja siit ka meie tänane keeruline seis, kus aastast vaja maksta üle 1 miljoni laenumakseid ja ca 200 000 eurot intresse. Sellisteks kuludeks paraku raha ei ole ja kui mõtlete eelpool kirjutatule, siis polegi võimalik, et üldse olla saaks.

Kõigest eelnevast tulevalt andis koalitsioon mulle ülesandeks analüüsida kõikvõimalikke asutusi ja tegevusi vallas ja nii, et esialgu nn punaseid jooni pole, ehk ühtegi tabutemat ei ole. Selliselt see analüüs ka tehtud sai. Jah, kindlasti on võimalik leida mingil määral erinevaid lähenemisi, kuid suurt pilti see ei muudaks. Koalitsioon on seda dokumenti koosoleku vormis üle vaadanud kahel korral, neist teist korda peale Rahandusministeeriumi ametnikega kohtumist, kus arutati läbi valla saaneerimise võimalikkus ja selle sisu. Tegemist oli koosolekuga, kuhu olid oodatud kõik volikogu liikmed, mida me ka varem olime opositsioonile lubanud, et hakkame kõik koos arutama. Kahjuks kirjutasid opositsiooni liikmed ühise kirja, kus nad teavitasiid, et ei osale

koosolekul. Selle peale kirjutas Sakala ajakirjanik Marko Suurmägi 17. jaanuaril: „*Ei oska mina arvata, kui põhjalik ja sisukas on vallavanema dokument, aga ainult ja ainult kiitust väärrib, et see dokument on olemas. On mingi alus, millelt edasi minna, kust mingeid punkte lahendama hakata, sest Põhja-Sakala poliitikutel, kes tõesti oma valla heaolu ja jätkumise pärast muretsevad, seisavad ees unetud ööd, et need punktid ükshaaval endale selgeks teha. Täheandada üles mõtteid ja küsimusi plaanides esinevate nõrkuste kohta. Suur pilt saab selgeks ainult juhul, kui on paigas pisidetajad. Seetõttu seisab otsustajatel ees ka hulk kohtumisi vallarahvaga, et selgitada, kus ollakse ja kuhu tuleb minna. Vallarahvas peab aga olema valmis üsna suurteks vapustusteks, sest kõike seda kaunist ja head, mis vallas on, enam ülal pidada ei jõua. Kõige selle kurva valguses paistab suurimaks kurvastuseks välja, et samal ajal tegeleb opositsioon valla dokumendiregistri järgi hinnates millegi muuga: kes kasutab kelle maid, kes ja kuidas jagab tegevustoetusi. Jah, kindlasti on needki tähtsad teemad, aga nii-öelda rahuajal. Põhja-Sakalas on kriis, aga kriisi lahendamise asemel on ette võetud asendustegevused. Kui maade kasutamise küsimust oleks võinud lahendada eelmised 20 aastat, siis järelikult see ei karju.*“

Tõesti, ma ei tea, miks, millega ja kellega on Põhja-Sakala vallavolikogu liikmed omavahel erimeelsetesse sattunud, küll aga saan võõrama inimesena tervikut vaadates kõigile südamele panna, et tänane seis on väga keeruline. **Valijate poolt on kõigile volinikele antud mandaat ja vastutus valla tuleviku üle otsustamiseks** ning sellised sammud, kus end lihtsalt distantseeritakse ja öeldakse vallavalitsusele, et koostage volikokku eelnõud, seal arutame, ei saa kuidagi normaalseks pidada. Konstruktiivsed arutelud tuleb pidada varem ja valijad ootavad lahendusi. Kirjutasin analüüsi juures, et see tuleb vastu võtta paketina, jah, kuid sellest 27 punktist ei pea valima kõiki tegevusi, et pakett kokku saada ja see töötaks.

Opositsiooni poolt avaldatud töödokument ei oleks pidanud minema avalikuks, sest see on liiga toores ja seda on ka tänane pahameeletorm vallas näidanud. Lisaks on opositsiooni poolt oma Facebooki lehel avaldatavad lõigud saanud eessõna, mis ei vasta analüüsi

sisule, kohati lausa vastupidised ja on mõjunud seetõttu elanikke hirmutavalt. Oleme seepärast avaldanud dokumendi kogu oma pikkuses käesolevas ajalehes.

Aga eks iga asi on millekski hea ja teeme tööd edasi tänase tulemi baasil. Täna kõiki inimesi, kes on seni oma arvamus avaldanud ja kõik ideed on jätkuvalt teretunud. Paljud inimesed on õelnud, et see on vallavanema plaan ja nüüd vallavanem peab tulema rahva ette seda kaitsma. Tulen väga hea meelega sellest rääkima, kuid enne tulen veelkord kogu selle jutu alguse juurde – valla kriitiline seis oli teada volinikele, kui mind appi kutsuti. Volinikud palusid välja töötada analüüsi, kas ja kuidas saaks sellest pankrotisuunast välja.

See mõtete dokument on arutelude alguspunktiks, kuid oma valijatega ja kogukonnaga plaanide läbirääkimine on volikogu liikmete ülesanne. See ei ole vallavanema kavatsuste plaan. Eesti Vabariigis on selline seadus nagu kohalike omavalitsuste korralduse seadus, lühidalt KOKS. Selle järgi on vallavalitsus täitesaatev võim, ehk volikogu peab andma suunised, mida vallavalitsus ellu viib. Jah, Eestis toimub üldjuhul teisiti, kus vallavalitsused töötavad plaane välja ja volikogu kiidab heaks või laidab maha. Olen ka ise kogu aeg sedasi valda juhitud ja seetõttu kindlasti ei distantseeri end tehtud analüüsist ja rahvaga kohtumistest, kuid kordan veel korra, volikogu liikmed peavad võtma palju suurema vastutuse tänases seisus ja oma valijatega päriselt läbi arutama analüüsi ja lahendusi otsima, et vald saaks uuesti nina vee peale ja edasi areneda.

Asjalikke ettepanekuid, arutelusid ja nutikaid lahendusi!

KAREL TÕLP
vallavanem

Mõtted raskest finantsseisust välja tulemiseks

Muudatusi tasuks teha kogu paketi korraga, selge on see, et ükski piirkond ei jää muudatusteta, seega oleks kõigile kergem ebameeldivate otsustega leppida, kui kõik üheaegselt kannatavad. Samas annaks korralik kokkuvõtte tõuke uuteks arenguteks.

NB! Maaeluministeeriumi poolt tellitud ja Eesti Maaülikooli Majandus- ja sotsiaal-instituudi poolt läbi viidud uuringus „Maapiirkond noorte elu- ja ettevõtluskeskkonnana“ on välja toodud 17 maapiirkonda elama asumise või maale elama jäämise nii motiveerivad kui takistavad tegurid. Uuringust selgus, et kõige enam motiveerib maal elamist looduslähedane, rahulik ja turvaline elukeskkond, mille töid välja 54,6% vastanutest. Tasuv ja kindel töökoht motiveerib 43,7% vastanutest. Vastajatest 27,6% motiveerib kokkuvõtte ja aktiivne kogukond, 19,0% transport (ühistranspordi, sh õpilastranspordi olemasolu, hooldatud teed) ning 17,2% kooli ja lasteaia olemasolu. Samuti toodi uuringus välja maale elama asumise või maale elama jäämise takistused. Takistuseks olid vastanute seas: 60,3% töökohtade puudus või kaugus; 47,7% suur ajakulu transpordile, ühistranspordi kaugus; 14,9% haridus (koolide ja lasteaedade vähesus või puudumine piirkonnast); 9,8% kogukond lõhestunud, noori vähe ning koostöö kohaliku omavalitsusega ebapiisav. (Maapiirkond noorte... 2016)

NB! Kõik kinnisvara müügid peaks minema vajalikeks investeeringuteks, et teha käesolevas paketi olevalid muudatusi või tuleks vähendada selle võrra laenukoormust.

NB! Siia ei ole toodud asju, kus pole plaanis muudatusi.

1. Lahmuse kool

Plussid: Erivajadustega lapsed saavad õpetatud selleks loodud keskkonnas ja kvalifitseeritud ning kogemustega personaliga. Vähendab valla teiste koolide koormust. Pakub tööd paljudele valla elanikele. Valla laste kulu 17 × 490 € × 12 kuud on 100 000 eurot aastas (kapitalikulude lisandumisel ca 550 eurot kuus). Hind plussi poolel, kuna see hind ei ole teenuse mahtu arvestades üleliia suur teisele KOV-ile maksta teenuse eest.

Miinusud: Kool on pooleldi tühi, kui koolis oleks 20 last rohkem, siis oleks õpilase hind koolis veidi väiksem. Kool ei ole piisavalt ära tõmmanud meie oma koolidest erivajadustega lapsi. Laste erivajaduste vahel tehakse vahet, mis ei võimalda piisavalt teistest koolidest lapsi vastu võtta.

Valikud on samas spetsialistide hinnang ja võib olla hoopis positiivne, kuid vajaks siiski põhjalikumat läbikaalumist, et kooli täituvus jõuaks 70 lapseni. Kooli tänane kuvand valla haridusmaastikul on ebaselge. Kui kooli tahta edasi pidada, tuleb olla selgel seisukohal ja seda kogu valitsusel ja volikogul, et tekiks kõigil kindlus jätkusuutlikkuses ja julgetaks oma lapsi sinna kooli panna, seda nii oma valla piires kui kaugemalt. Kooli kinni panemisel palju töötä jäävaid õpetajaid, miinus valla eelarves tulumaksu osas. Kooli hoonestus vajab kapitalikuluseid ja maht järjest suureneb, seda osa ei ole arvestatud kohatasu juurde. Kui hinnata, et hoone vajab 40 aasta jooksul remonti ja selle jooksul korra põhjalikku kapitaalset remonti, siis tänase vääringu juures oleks selleks summaks julge 1,5 miljonit, kuid pigem rohkem. Jagades 1,5 miljonit eurot 50 lapse peale, see 40 aasta peale ja veel omakorda kuudesse (12), saame vastuseks, et kapitalikulu oleks vaja juurde lisada kohatasule vähemalt 62 eurot iga kuu kohta. Maakonnas on Ämmuste, kus valdada kulu 0 eurot. Maakonnas luuakse ühiselt erivajadustega kooli Viljandisse. Riigi toetus majutusele (2023. a makstakse) ei ole kahjuks riigi seniseid tegevusi arvestades kuigi usaldusväärne. Majutusel 150 000 toetust aasta peale, 50 lapse puhul teeb ühes kuus lapse kohta 250 eurot. Valla kulu 17 × 250 × 12 kuud = 51 000 eurot. Kohatasu 490 + 62 + 250 oleks 802 eurot kuus.

Kokkuvõtte: Otsene kokkuvõtte Lahmusel on valla jaoks koos kapitalikuludega 112 000 aastas ilma majutuse osata. Samas peab arvestama, et kuskil peab need kulud nagunii tegema, kui just kõiki lapsi Ämmustele 0-ga ei saa.

Tulu: Müügi korral riigile maksma ei pea, kogu müügitulu tuleks valda. Müügihind on hoone üleandmise juures hinnatud ca 1,5 miljonit eurot. Tänapäevane turusituatsioon majanduslanguse olukorras ei pruugi nii optimistlik olla. Mõisas sees pole uhket ehitusstiili ja kvaliteeti, tegelikkuses vajab tõsist remonti. Ostjale võib eelise anda mitmes hoones paiknemine kulude ja tulude jaotamisel. Arvestades müügis olevaid mõisaid ja müüduid, siis võiks siiski loota hinda 1,5 miljoni lähedal.

Kokkuvõtteks: Kooli lõpetamine tooks valla koolidesse ilmselt umbes pooled 17 valla lapsest. Ülejäänud laste variant on Ämmuste, kus kulu valla jaoks 0, või teha ise väiksem kool. Kõige loogilisem oleks Tääksi, kus majutus olemas. Samas, Tääksi vajab korralikku remonti (katus jms) kooli majandusjuhataja hinnangul. Kindlasti muutuks

koha hind suuremaks nii väiksest tehese, kaotus tuleks tulumaksu osas, ehk kokkuvõtte valla kuludes 100 000 eurot jõuab Tääksi investeeringute vajadusi hinnates ilmselt miinusesse 10 aasta lõikes. Variant oleks kaaluda kooli pidamist meie oma lastele Lõhavere kõrval asuvas Põhja-Sakala Haldusele kuuluva korterteraja osas. Suur pluss on köögi lähedus, kus nagunii tehakse süüa 3 korda päevas. Võimalikust tulust 1,5 miljonit kuluks mujale investeerimiseks julge 200 000, miinus tulumaksus töökohtade kadumise tõttu ja edaspidine kallim omahind, kuid 10 aasta perspektiivis võiks siiski 1 miljoni euro ulatuses olla lisaraha vallale laenu vähendamiseks. **Kui poleks laenu vaja vähendada**, teised vallad võtaks enda laste eest kanda ka kapitalikulude maksimise, riik tasuks õiglaselt majutuse eest ning kõik panustataks 70 lapseni jõudmiseks (seda pigem laste arvelt väljastpoolt valda), siis lõpetamine ja müük ei oleks vajalikud.

2. Ametnike arv vs vähendamine

Plussid: Ametnikke valdamajas arvulises mõttes on piisavalt, et pakkuda elanikele kvaliteetset ja piisavalt kiiret teenust.

Miinusud: Ametnike töökoormused on erinevad, on osaaegadega töötavaid ametnikke ja on vahesid töö intensiivsuse osas.

Kokkuvõtte: Äsja said kaotatud täitmata personalijuhi, hankespetsialisti, haridusjuhi, kultuurijuhi ametikohad. Juurde loodi haridus- ja kultuurispetsialisti ametikoht, mis loodi algselt planeeritud haridusjuhi ja kultuurijuhi ametikohtade asemel. 0,5 koha võrra väheneb ehitusspetsialisti ametikoht ning koondati kommunikatsioonispetsialist.

Tulu: Majandusosakonna juht liikus arenduse ja hange te peale. Plaanis on koostada uus põhjalik arengukava ja raske aeg tuleb ära kasutada arendusdokumentide ning projektide ettevalmistusele.

Kokkuvõtteks: Eelpool toodud muudatuste käigus suurenevad ülesanded kantslei spetsialistidel ning üle vaatamist vajavad veel osade ametnike koormused ja palgad. Lisaks vajab üle vaatamist finantsosakond, kus teatud juhtudel võiks olla võimalik töötada 5 asemel 4 inimesega ning läbi arutamist vajavad kinnisvaraspetsialisti ja haldusspetsialisti töökoormused, kus võiks ühe koha koondada ülesandeid ringi jagades, k.a abivallavanemale. Kokkuvõtte vahemik erinevate sammude korral on 120 000–180 000 euro vahel. Arvestama peab sellega, et kõiki asju ei jõuta

enam nii kiiresti lahendada ja kommunikatsioon ei ole enam nii kiire uudiste mõttes, kuid kas vald peaks olema Delfi või Postimees, on iseküsimus.

3. Kultuuriüritused, MTÜ-de tegevus ja toetused, k.a tunnustuste toetus

Plussid: Kultuuri, keele hoidmine ja huvi tekitamine uutele põlvkondadele. Väärtuste hoidmine ja jagamine. Väga suur kõikide toetuste maht.

Miinusud: Tänapäevane kultuuriüritused on ebaselgetel alustel ja ebavõrdsed. Makstakse palju olemasolu, mitte päris tegevuste eest, millega pakutaks oma liikmetele, aga eriti just kogukonnale oma tegevusega uut väärtust. Tunnustuste summad on väga suured. Vald on mitme suurürituse korraldaja, mis oma olemuselt võiks olla MTÜ-de korraldada, kus vald annaks toetust.

Kokkuvõtte: Üle vaadata tunnustuste toetuste suurused. Üle vaadata eelarvega lubatavad MTÜ-de toetused ja kaasfinantseeringute võimalused üldse. Üle vaadata suurürituste kulu.

Tulu: Kaasata tunnustuste jagamisse erasektorit. Kaasata MTÜ-sid enam valla tänaste ülesannete ja tegevuste ülevõtmisse, k.a rahaliselt.

Kokkuvõtteks: Tänapäevane summadega ei ole võimalik jätkata, sest see käib vallal üle jõu. Vaja on määrata uued toetussummad, läbi kaaluda valla korraldatavate ürituste vastutaja roll ning kaaluda ürituste korralduse üleandmist MTÜ-dele. Kaaluda kaasfinantseeringute ajutist peatamist kuni rahalise seisuga paranemiseni. Kokkuvõtte tuleks saavutada ka toetustega, mida jagatakse tunnustamisel.

4. Piliistvere ja Lõhavere hooldekodud vs võrandamine või teenuse üle andmine

Plussid: Vallal on olemas endal piisavalt hooldekodu kohti, et enda elanike vajadused katta. Konkurentsivõimelise hinna hoidmise võimekus, seda ka koos kapitalikulude lisamisega kohatasule.

Miinusud: Kohatasu ei sisalda kapitalikuluseid. Müües või teenuse üle andmisel tõestatakse kindlasti hindasid, vähemalt kapitalikulude ja kasumi võrra, ning seega teenus meie elanikele, k.a vallaeelarvele suureneb.

Kokkuvõtte: Müügi korral meil kokkuvõtte puudub, kuna me ei maksa igapäevasteks tegevusteks peale. Sama olukord on teenuse üle andmisega.

Tulu: Asutused on võimalik müüa koos kinnisvaraga. Tegemist oleks ühekordse tuluga, kuid siin tuleks käiku uue omaniku puhul lisaks kapitalikulude lisamisele kasumi teenimise soov, ehk kohatasud läheks kallimaks ja maksaksime aja jooksul saadava müügitulu tagasi. Kasu oleks seega lühiajaline, et laenudest lahti saada praegu. Kulude kokkuvõtte ja miks mitte ka tulu saaks Lõhavere teenida päikesepargi rajamisega (nii suurt kui vähegi võimalik), kuna asutus töötab 365 ööpäeva aastas. Kapitalikulu ehk tulu vallale võiks olla 40 aasta peale tänases vääringus kahe asutuse peale kokku vähemalt 4 miljonit eurot. Kokku on kahes asutuses 110 kohta, täituvuseks võiks keskmiselt lugeda 105. Jagades 4 miljonit eurot 105 voodikohaga, seejärel 40 aastaga ja siis 12 kuuga, saame kapitalikulu võimalikuks suuruseks ühes kuus ühe voodikoha kohta 80 eurot. Aastas valla eelarvesse teeks see tuluna 100 800 eurot.

Kokkuvõtteks: Teenuse üleandmist koos varade rentimisega ei ole mõistlik teha (ei oska leida ühtegi positiivset mõtet sellega). Müüa tasub ainult siis, kui valla tänane majanduslik olukord on nii hull, et tõesti kuidagi muud moodi sellest üle ei saa. Arvestama peab sellega, et mingite aastate pärast tuleb igal juhul hakata vallal juba peale maksma, sest teenitud müügitulu on ettevõtjale tagasi makstud kohatasude kallinemise tõttu. Lisaks on pidanud suuremaid väljaminekuid tegema meie elanikud. Kohatasusse tuleks lisada kapitalikulu vähemalt 80 eurot/kuu, sest nagunii on valla enda kulul palju kliente, kelle tasu me oma taskus piltlikult öeldes ühest kohast teise ringi tõstame ja tegelikult tulu ei saa. Teiseks on meil ligemale pooled inimesed väljastpoolt meie valda, ehk me täna katame ka nende inimeste eest kapitalikulud. Seega, tegelikult tasuks kaaluda antud olukorras lähtuvalt eeltoodust isegi suurema kapitalikulu lisamisele, ka peale selle lisamisest jäävad meie asutuste kohatasud üsna tagasihoidlikuks võrreldes Eesti keskmisega. Tegemist peaks olema kindlasti tuluga, mis ei jääks igapäevaselt asutuse enda eelarvesse, vaid rakendataks hooldekodude juures (ilmselt läbi laenumaksete) kunagi tulevikus, kui vaja hoone juures midagi põhjalikku teha. Peremees sellist vara ei müüks.

5. Põhja-Sakala Haldus vs müük või varade kasutusse andmine

Plussid: Vallal on hästi toimiv ja heas seisus haldusettevõtte. Ettevõtte hallata ja omandis olev vara on üldjuhul üsna heas korras ja paljuski eurotoetuste toel rekonstruee-

ritud. Tehniliselt head kütte lahendused, mõistlikud hinnad võrreldes teiste kütteliikidega ka peale tõusustid.

Miinusud: Ettevõtte siseselt läheb neil hästi, kuid omavalitsusele pakutavate haldusettevõtete eest tegelik maksja on vald ja sellest vaatest on mitmeid küsimusi, kas tänane teenus on õiglase hinnaga, piisavalt jätkusuutlike lahendustega, ehk kas on vaadet jätkusuutlikkusele ja kulude kokkuvõtte pikemas perspektiivis. Palju töid täna väga suure inimtööjõuga, kuid palgakasvu suurenedes selliselt majandamine ei pruugi olla jätkusuutlik.

Hindade muutmisel vähemalt kütte puhul ei ole reageeritud piisavalt kiiresti ja väga suure varem kogutud summa eest on makstud kinni hindade kallinemist. Selle eest oleks saanud ise investeerida rekonstrueerimata trasside uuendamisse.

Kokkuvõtte: Ettevõtte müügi või teenuste üleandmise korral vallale igapäevast kulude kokkuvõtte ei teki, pigem tekib võimalikust hindade tõusust kulude kasv. Jah, hinnad paneb paika konkurentsiamet, kuid pihta hakkab see põhjendamise oskusest.

Tulu: Ettevõtte on võimalik müüa koos kinnis- ja vallasvaraga. Tegemist oleks ühekordse tuluga, kuid siin tuleks käiku uue omaniku puhul kasumi teenimise soov, ehk hinnad läheks konkurentsiametile põhjendamise järel kallimaks ja maksaksime aja jooksul saadava müügitulu tagasi. Kasu saamise ajaline pikkus sõltuks paljuski müügihinnast ja tulevastest hinnatõusudest uue omaniku ajal, kuid aitaks meil laenudest lahti saada praegu.

Kokkuvõtteks: Teenuse üleandmist koos varade rentimisega ei ole mõistlik teha, sest varadesse oleks jätkuvalt vaja kulutada ning investeerida. Ühest küljest suur oht, et rendisumma pole piisav, et hiljem suudaksime ise investeerida, oht on ka selles, et rentnik võtab tulu välja seni, kuni rentnik ise ei pea tegema suuri kulutusi taristusse ning loobub lepingust ja seejärel jääks probleemid lahendada kõigile valla elanikele, mitte ainult tarbijatele. Müüa tasub ainult siis, kui valla tänane majanduslik olukord on nii hull, et tõesti kuidagi muud moodi sellest üle ei saa. Arvestama peab sellega, et mingite aastate pärast tuleb igal juhul hakata vallal juba peale maksma teenuste eest, sest teenitud müügitulu on ettevõtjale tagasi makstud hindade kallinemise tõttu, kuna oleme ise ühed suuremad tarbijad. Lisaks on pidanud suuremaid väljaminekuid tegema meie elanikud.

Ettevõtte müügi korral tekib kindlasti probleem, kas, kuidas ja milliste hindadega hakkaks toimuma haldusteenus, suur oht vallale lisakulude tekkeks. Peremees sellist vara ei müüks, kuigi, siin jääb väike aga, kui on näha, et riik hakkab liitma vee- ja kanalatsioonide süsteeme sarnaselt elektriga, ühe üle-eestilise ettevõtte alla, siis tasuks enne püüda tulu saada.

6. Suure-Jaani Tervisekoda vs Müük või rendile andmine

Plussid: Asukohta Eesti piires arvestades on tegemist julge ehitusliku sammuga väikeses linnas. Samas, arvestades tänast majanduslikku olukorda, võiks plussi poolele kirjutada ka selle, et veekeskuse pidamine ei ole vallale seadusega pandud kohustus. Hoone on uus.

Miinused: Hoone hind valla jaoks on olnud ca 6 miljonit eurot, kuna tegemist pole valdkonnaga, mis oleks valla seaduslik kohustus, siis olemata olukorrast, kus kogu ehituseks ei ole võetud laenu, siis sellegipoolest on seda tehtud seadustega kohustusteks pandud ülesannete arvelt. Seega 10-aastase laenu puhul maksame täna 600 000 eurot laenu ja üle poole valla intressikuludest, ligemalt 100 000 eurot intresse aastas selle hoone olemasoluks. Küsitav on olnud, kas algsetes arvutustes hoone igapäevane pidamine koos teenustega on olnud nullis, ehk ilma peale maksmata. Kuid tänaste energiahindade tõusu ning küsitavate (hinnad, teenuse sisu jne) rendilepingutega perearstide ja teistega on 2022. aastal hoone miinuses valla jaoks ligemalt 140 000–200 000 eurot (kahjuks on siin raamatupidamisest eriaegadel saadud üsna erinevaid summasid, seega päris õiget summat raske kirja panna). Energiahinnad ei näita langemist endisele tasemele. Hoone on kasutuses ka ajal, kui on palju päikest, kahjuks ei ole rajatud päikeseparki, kuigi maad selleks oleks olnud. Hoone ehituskvaliteet pole kõige parem. Sellise investeeringu tegemisel oleks tulnud aluseks võtta võimalik lisandväärtus piirkonnale, kahjuks ei ole see senini juurde toonud majutusettevõtteid ega muid turistidega seonduvaid teenuse pakkujaid. Küsitava hinna, kvaliteedi ja teenusmahuga rendilepingud, seda eriti perearstide suhtes, mis valla kahjuks.

Toimetamine valla allasutusse, lisaks erinevate muude kohustuste jagamine asutuse juurde, mis seda enam tekitavad koosmõjus finantsilist ebaselgust igapäevases toimimises.

Kokkuvõtte:

a) Mõningast kokkuvõtet võiks teenida, kui mingiks ajaks veekeskuse osa kinni

panna. Kuna perearstide poolega on tegevus aga seotud, lisaks suhteliselt avatud planeering ning hoone hoidmise vajalikkusest poleks võimalik kütet välja keerata, siis kasutegur võib olla üsna väike.

b) Sulgeda pikemaks kogu hoone. Perearstidele, politseile ja kiirabile vaja leida uued ruumid. Tõenäoliselt pole sellist vastust olemas, et üldse ei saa, kuidagi ikka saaks. Küsimus on, et mis hinnaga ja seejärel, kas lõpuks mõistlik oleks.

c) Anda veekeskuse osa rendile koos kapitalikuludega. Kuna veekeskus ka uue 2023. aasta eelarvega nulli ei taha joosta, siis rentniku leidmine ei pruugi õnnestuda, arvestades tänase juhi suurt tööd, siis küsitav, et eraettevõtte suudaks olla efektiivsem veekeskuse enda osas.

Tulu: Hoone müüa koos varade ja rendilepingutega. Hoone pidamine on kallid, igapäevaselt miinuses, samas on raske näha, et eraettevõtlus suudaks eriliselt efektiivsemalt seda majandada. Suur oht, et eraettevõtlus suudaks minna kiiresti riidu rentnikega, eriti halb, kui perearstidega. Arvestades hiljutisi läbirääkimisi nendega seoses Võhma perearsti ruumide kasutusse võtmisega, siis saadud info ja mõttekäikude puhul on päris suur oht, et perearstid lõpetavad tegevuse juba paar aastat varem, kui nad seni plaaninud. Üks osa on antud juhul see, et piirkonna elanikel pole siis perearsti teenust enam, teise osana tekib perearstide sealt ära minekul ka oht, et riigilt saadud 600 000 eurot toetust hoone ehituseks tuleks täielikult või mingis osas tagasi maksta. Müügi hinda on raske ennustada, ilmselt oleks see mingis osas sõltuvuses uhkustunde saavutamise uuele omanikule, omades sellist hoonet ja tegevusi. Samas ei ole võimalik mööda vaadata majandustulemustest ja energiahindadest, mis ilmselt püsivad sama kõrged veel vähemalt suurte tuulikuparkide tulekuni, ehk 7–8 aastat. Päikeseparkide kiirel lisandumisel üle Eesti võib suvine elektrihind rutem allapoole tulla. Sellegipoolest ei julgeks pakkuda võimalikuks ostuhinnaks üle 1 miljoni euro, sest see raha on vaja kuidagi tagasi teenida. Müügihinnast tuleks siis kuni 600 000 ilmselt riigile tagasi maksta, sest perearstide pidamine seal ei oleks eraettevõtjale otstarbekas. Vallal tuleks teha kulu perearstidele uute ruumide leidmiseks, kus müügitelling võib lõpuks olla sisult null tehing. Kasulikkus võib tekkida igapäevase miinuse osas, mida poleks vaja maksta. 2023. aastal loodetakse see saada 140 000 juurde, ehk see võiks olla potentsiaalne võit. Kui perearstid ikkagi sinna saaks jääda, siis teenitud hüpototeetiline miljon jääks vallale, ilmselt peaks iga aasta

arvestama mingi osa perearstide doteerimiseks, kuid võit oleks 1 miljon ühekordselt pluss pidamiskuludelt, äkki 100 000 eurot aasta kohta. Paraku poleks võimalik lahti saada 5 miljonist ehituskulust ja intressidest ligemalt 75 000 eurot (laenu vähendamisel 1 miljoni võrra) aasta kohta.

Kokkuvõtteks: Kiiremas korras oleks vaja loodud sihtasutusele kõik varad üle anda. Tervisekoja juht on koostöös loodud sihtasutuse nõukoguga tegemas äriplaani, mille tähtaeg on jaanuari (veebruari) lõpp 2023. Kaaluda nn turu kompamist veekeskuse müügi kuulutuse avaldamisega. Hinna teadasaamiseks oleks variant ka kinnisvara hindamine, kuid sellise objekti puhul ei pruugi see kuigi täpne olla.

7. Tääksi õppekoht, lasteaed, raamatukogu, majutus, spordisaal

Plussid: Plusside ja miinuste kirjeldamine sõltub suuresti vaatenurgast ja praktikatest. Arvestades tänaseid teadmisi ja olukorda, siis kipuvad hoone ja tegevustega seonduv olema miinuse poolel. Hoones on võimalik majutada, näiteks Lahmuse kooli sulgemisel on võimalik meie valla lapsed Tääkssisse üle tuua suhteliselt kerge vaevaga, kuid kindlasti oluliselt väiksemate teenuste peale. Maja sulgemisel ja võõrandamisel on Olustvere ja Suure-Jaani piisavalt lähedal, nii kooli kui lasteaia jaoks, aga ka arvestades näiteks rühmaga kultuuri või spordi tegemist, kus piisava hulga inimeste kohapealt leidmine lühiajaliselt õhinapõhiselt võib õnnestuda, kuid pikaajaliselt küsitav. Lasteaia sulgemisel vajalik ehitada lasteaiarühm juurde Olustveresse, mis aga omakorda annaks parema ja loogilisema põhjuse uue rühma rajamiseks sinna, mis omakorda suurendaks Olustveres koolilaste arvu, mis omakorda tagaks jätkusuutlikuma õpetamise Olustveres.

Miinused: Suure-Jaani kooli Tääksi õppekoha 6-klassilises koolis on täna 22 õpilast. Õpitakse kahes liitklassis, kus koos on 2., 3. ja 4. klass ning 5. ja 6. klass. Esimesse klassi keegi ei pannud oma lapsi, kuigi samas majas asuva lasteaia lõpetas 3 last. Lasteaias on vaid 1 rühm, kus lapsed vanuses 1,5 kuni 7 eluaastat. Hoones asub väga suur spordisaal, mille kasutus on suhteliselt minimaalne, ülalpidamise kulud kasutajakonna arvuga võrreldes suured. Koolihoone katus sajab majandusjuhataja info kohaselt läbi, vajab vahetust ja seda osaliselt juba koos kandekonstruktsioonidega. Lisaks vajab hoonestus ja tehnosüsteemid üldiselt pidevat korrastamist. Hooned ei vasta tänapäevastele energianõuetele. Majas on kallid põlevkiviõliga küte,

lisaks ühetoru süsteem, ehk pole võimalik radiaatoreid eraldi reguleerida. Kui läbirääkimised kogukonnaga ei lähe hästi, siis ilmselt läheks kolmandik kuni pool koolilastest Viljandi linna koolidesse esimese 4–6 aasta jooksul, hiljem olukord stabiliseeruks valla haridusametust kasuks. Vajalik ehitada lasteaiarühm juurde Olustverre, mis on kulu.

Kokkuvõtteks: Kokkuvõtteks tekib kooliõpetajate palkades, sest lapsed mahuks ära olemasolevatesse klassidesse Olustveres ja Suure-Jaanis, seega õpetajate hulk väheneks. Raha on riigi oma, seega päriselt sellest kohast vald raha kokku ei hoiaks, kuid kuni kümnetes eurodes tõuseks kõikide ülejäänud õpetajate palk vallas, sest jagatavate hulk väheneks. Lasteaias ei hoiaks kokku töötajate arvu rühma juures, sest 3 inimest oleks ikka vaja. Küll aga tekiks kokkuvõtte personalilt, kes koristab, maja haldab ja süüa teeb. Arvestades laste arve, ruumide vajadusi jne, siis mujale ümber kolides ei tekiks kuskil lisakulusid peale lasteaiarühmale vajaliku ruumi investeerimise, mis tuleks teha laenuna. Lisaks saaks vald vabaks hoone üldistest ülalpidamiskuludest, ehk kokku ca 76 tuhat eurot. Lisaks oleks palgafondi kokkuvõtte maja täielikul sulgemisel 28 000 eurot, ehk kokkuvõtte kokku 104 000 eurot aastas.

Tulu: Maja müügi hind võiks olla suurusjärgus 100 000 eurot koos spordihalliga. Kindlasti peaks müüma kogu kompleksi korraga, et tekiks võimalus uuel omanikul seda paremini kasutada ja ühel õuel oleks 1 omanik.

Kokkuvõtteks: Maja täielikul sulgemisel ei jää lähipiirkonda rohkem valla bilansis olevaid hooneid. Vaja leida lahendus koostöös küla kogukonnaga kooskõlmamise koha ja raamatukoguteenuse lahendusteks. Mida aga on võimalik korraldada väga minimaalsete kuludega, kindlasti ka väga kallilt, oleneb koostööst piirkonna elanikega. Kooli, kus õpivad kolm klassi koos ühes klassiruumis, lasteaed, kus lapsed ühes rühmas 1,5 kuni 7 aasta vanuses, võib pidada, kuid kui nii lähedal on võimalik pakkuda palju paremaid ja jätkusuutlikumaid teenuseid lastele ja ka lastevanematele, siis see tänane lahendus vägagi küsitav, kas tegu ikka mõistliku lahendusega. Lapsed saaksid normaalse suurusega klassidesse, igaüks saaks õppima koos ainult oma vanuses lastega, sama lasteaia puhul. Saali kasutus Suure-Jaanis on väga mõistliku kauguse peal. Ühekordne tulu vallale oleks müügitulult minimaalselt 100 000, majanduskuludelt ca 115 000 eurot koos palkadega, samas oleks vaja ehitada üks

lisarühm, ehk ruum või hoone osa. Kulu Olustvere lasteaia II korrusel võiks olla kuni 200 000 eurot, mis 10-aastase laenu puhul koos intressidega ca 25 000 eurot aastas. Kokku seega vahe tänase olukorraga 100 000 ühekordselt ja ca 90 000 iga-aastaselt, pluss kulutamata raha Tääksi hoone pidamisel investeringute mõttes, mis võivad esimestel aastatel olla tänase investeerimisvajaku tõttu vähemalt 1 miljon eurot.

8. Sürgavere õppekoht, lasteaed, raamatukogu, majutus, spordisaal

Plussid: Plusside ja miinuste kirjeldamine sõltub suuresti vaatenurgast ja praktikatest. Arvestades tänaseid teadmisi ja olukorda, siis kipub hoone ja tegevustega seonduv olema miinuse poolel. Maja sulgemisel ja võõrandamisel on Vastemõisa (ainult lasteaia jaoks) ja Suure-Jaani piisavalt lähedal. Lasteaia sulgemisel vajalik ehitada lasteaiarühm juurde Vastemõisa, kuid seda juhul, kui olemasolev moodul ära viiakse. Kui seda ei viida ära, siis saab lapsed ümber paigutada just valmivasse rühmaruumi. Sürgaveres on kaks vallale kuuluvat suurt hoonet, mis samas muidugi on ka miinus suurte kogukulude tõttu.

Miinused: Suure-Jaani kooli Sürgavere õppekoha 6-klassilises koolis on alla 20 õpilast. Õpitakse kahes liitklassis, kus koos on 2., 3. ja 4. klass ning 5. ja 6. klass. Esimesse klassi keegi ei pannud oma lapsi, kuigi samas majas asuva lasteaia lõpetas 3 last. Lasteaias on vaid 1 rühm, kus lapsed vanuses 1,5 kuni 7 eluaastat. Hoone pigem ei vasta tänapäevastele energianõuetele. Kui läbirääkimised kooli ja lasteaia teenuste pakkumise lõpetamisel kogukonnaga ei lähe hästi, siis ilmselt läheks kolmandik kuni pool koolilastest Viljandi linna koolidesse esimese 4–6 aasta jooksul, hiljem olukord stabiliseeruks valla haridusametust kasuks. Vallale kuulub piirkonnas koguni kaks suurt hoonet, mis mõlemad väga väikesed kasutajate hulgaga ning üsna lähedal Vastemõisale ja Suure-Jaanile, kus olemas korralikud lasteaia ja koolid.

Kokkuvõtteks: Kokkuvõtteks tekib kooliõpetajate palkades, sest lapsed mahuks ära olemasolevatesse klassidesse Suure-Jaanis, seega õpetajate hulk väheneks. Raha on riigi oma, seega päriselt sellest kohast vald raha kokku ei hoiaks, kuid kuni kümnetes eurodes tõuseks kõikide ülejäänud õpetajate palk vallas, sest jagatavate hulk väheneks. Lasteaias ei hoiaks kokku töötajate arvu rühma juures, sest 3 inimest oleks ikka vaja. Küll aga tekiks kokkuvõtte personalilt, kes koristab, maja haldab ja süüa teeb. Arvestades laste arve, ruumide

vajadusi jne, siis mujale ümber kolides ei tekiks kuskil lisakulusid. Lisaks saaks vald vabaks hoone üldistest ülalpidamiskuludest, ehk kokku ca 55 000 eurot. Personalikulude kokkuvõtte oleks 22 500 eurot, ehk kokkuvõtte kokku 77 500 eurot.

Tulu: Maja müügi hind võiks olla suurusjärgus 100 000 eurot. Hoone küll ei sarnane ilusale mõisahoonel, kuid siiski arvestatav ja asub ilusas suures pargis.

Kokkuvõtteks: Maja täielikul sulgemisel jääks asulasse spordikeskus (kultuuri saab seal ka teha). Kooli, kus õpivad kolm klassi koos, lasteaed, kus lapsed ühes rühmas 1,5 kuni 7 aasta vanuses, võib pidada, kuid kui nii lähedal on võimalik pakkuda palju paremaid ja jätkusuutlikumaid teenuseid lastele ja ka lastevanematele, siis see tänane lahendus vägagi küsitav, kas tegu ikka mõistliku lahendusega. Lapsed saaksid normaalse suurusega klassidesse, igaüks saaks õppima koos ainult oma vanuses lastega, sama lasteaia puhul. Ühekordne tulu vallale oleks 100 000, majanduskuludelt ca 70 000 eurot aastas, samas oleks vaja pidada üks lisarühm Vastemõisas, mis on rajatud. Kokku seega vahe tänase olukorraga 100 000 ühekordselt ja 70 000 iga-aastaselt.

9. Sürgavere spordihoone

Plussid: Sportimise ja kultuuri tegemine kodule väga lähedal. Pole ainus vallale kuuluv suur hoone Sürgaveres. Majutuskohtade olemasolu. Hoones on võimalik majutada, näiteks Lahmuse kooli sulgemisel on võimalik meie valla lapsed (kuni 10) Sürgaverre üle tuua suhteliselt kerge vaevaga, kuid kindlasti oluliselt väiksemate teenuste peale. Hoone haldaja on täna Suure-Jaani Tervisekoda, kui nad suudavad leida hoonele sellise kasutuse ja tulu, mis hõlmab ka hoone kapitalikulud, on tegemist plussiga, kui mitte, siis miinusega.

Miinused: Vajaks paremat soojustamist. Lahmuse laste puhul ilmselt vajaks mõningast ehitust, et mahuks ära nii majutus kui õppimiseks vajalik. Kasutajate arv väike, piirkond liiga väike.

Kokkuvõtteks: Hoone majanduskulud on 64 000 eurot ja koos palkadega on 75 000 eurot. Hoone vajab rekonstrueerimist, ei vasta tänapäevastele nõuetele.

Tulu: Võimalik müügi hind võib olla kuni 100 000 eurot.

Kokkuvõtteks: Hoone vallale hoidmine on loogilisem kui koolihoone puhul. Kooli ja lasteaia pidamine sellisel viisil ja mahtude juures on

küsitava väärtusega, seega suure saaliga hoone oleks vallale loogilisem. Kindlasti jääb üles küsimus, et kui pika perspektiiviga tegelikult sellise hoone olemasolu sellises kohas võiks olla, kuid kui Tervisekoda suudab seal edukalt majandada, siis on see positiivne ja vald võiks ka omalpoolt midagi juurde panna, et külarahvale teenuseid pakkuda.

10. Suure-Jaani Gümnaasium

Plussid: Lapsed saavad keskhariduse kodulähedases koolis. Juhilubade tasuta andmine. Õpetajate koormuse jagamine on parem, eeskätt füüsika ja keemia, kui majas on olemas ka 10.–12. klassid. Suuremate laste olemasolu koolis võiks üldjuhul olla eeskujuks ja õppimiseks noorematele lastele ehk põhikooli osale. Üldjuhul on suured klassikomplektid.

Miinused: 2/3 lastest on väljastpoolt valda. Lõpetajate eksamitulemused on allpoolle riigi keskmist. Juhilubade kulu on suur, väljastpoolt valda õppima asunute tulust vähemalt aasta osa läheb juhilubade kuluks. Seega pigem maksame peale, et meile õppima tullakse. Selle boonuse kaotamisel oht, et mujalt lapsi enam ei tuleks, seega jääks gümnaasiumi osale 20–25 last. Õpetajate palkade rahast ei jätku juba täna, maksame ca 30 000 eurot peale teiste õpetajate arvelt. 2022 kusjuures valla arvelt kogu vajamineva summa.

Kokkuhoid: 2022 oli juhilubade kulu ca 40 000, õpetajate palgaraha valla jaoks ca 30 000.

Tulu: Otsest tulu ei teki.

Kokkuvõtteks: Kui mingi aeg jõutakse suure unistuseeni, et Suure-Jaani saab uue koolihoone, siis seda nagunii ei ehitataks koos gümnaasiumiosaga, sest pikas perspektiivis on kõik saanud aru või leppinud olukorraga, kus maakonnas võiks olla ainult üks gümnaasium. Arvestades ka juhilubade suurt kulu, õpetajate palgaraha puudujääki gümnaasiumi astmes, juhilubade andmise lõpetamise korral ilmselt suurt võoraste laste arvu kukkumist, põhikooli osas paralleelklasse (kus õpetajad saavad mõistlikuma koormuse põhikooli osas, k.a füüsika ja keemia), siis oleks mõistlik kaaluda sulgemist juba 2023. sügisest ja seda kogu ulatuses, mitte ainult lõpetada 10. klassi laste vastuvõtt.

11. Kõo endine vallamaja, lasteaed, raamatukogu jne

Plussid: Huvitav ja suur hoone, võib pakkuda huvi erasektorile.

Miinused: Väga suur pooleldi tühi hoone. Vallal pole ette näha selliste pindade kasutuselevõttu. Kallid kütetkulud.

Kokkuhoid: Hoones on 3-rühmaline lasteaed. Rühmad on väga väikesed ja kulud lapse kohta seetõttu suured. Lisaks on ruumid jaotatud kahe korruse vahel ja mitmetes eraldi ruumides ainuüksi ühe rühma piires. Lasteaia puhul tasuks kaaluda ruumide loomist Kirivere kooli juurde, kas kasutades seal kõrval asuvat hoonet või ehitada eraldi kooli külge 2-rühmaline lasteaia osa. Loogilisem ja rahaliselt otstarbekam tunduks olema kooli kõrval korteriteks jaotatud hoone kasutuselevõtt lasteaia tarbeks, sinna võiks mahtuda ka noorteka tegevused, kui seda ei soovita koolimajas teha. Hoones saaks rendilepingud lõpetada, ehituskulud võiks piirduda 500 000 euroga. Kindlasti on tänapäevaseks ehitatav hoone odavam pidada, kui Kõo tänased lasteaiaruumid seda võimaldavad. Lisaks tekiks kokkuhoid personali pealt, eriti köögi osas. Samuti tuleks kooli juurde viia noorteka tegevused. Raamatukogule tuleks leida koht kas koolimaja juures või kortermajades leida korter. Ülejäänud tegevused majas ei ole seotud valla kohustustega. Hoone küttekulu aastast ca 72 000 eurot.

Tulu: Hoone müümisel võiks eeldatavaks tuluks olla 150 000 eurot.

Kokkuvõtteks: Olemasoleva suure hoone pidamine ei ole valla jaoks jätkusuutlik lahendus, tegevus on õigem koondada kooli juurde. Kool ei asu Kõo asulast kaugel. Ehituse kulu võib olla kuni 1 miljon eurot uue hoone puhul ning ca 0,5 miljonit eurot kõrvalasuva hoone puhul, kus 10-aastase laenu puhul on eeldatavaks aastamaksiks koos müügituludega 40 000 või 90 000 eurot. Kui suuta ehitada võimalikult väikese ülalpidamiskuluga hoone lasteaia jaoks, siis pangalaenu ja intresside osa koos küttekulude jms ei pruugi tulla aastast suuremad, kui tänane küttekulude kogu majas. Raamatukogule on vaja piirkonnas leida lahendus. Endine vallamaja müüa. Arvestades hoone suurust, siis see võiks huvi pakkuda hooldekodu rajajatele.

12. Võhma ELKO maja

Plussid: Majas on Põhja-Sakala Halduse üks kontoritest, kuid teisalt tekib küsimus, kas ettevõttel peaks olema üldse kahes kohas kontor. Millised on vajadused, et Võhmas peaks kontor olema? Majas asuvad garaažid ja laopinnad. Majas asub linna saun.

Miinused: Majas asub linna saun, kas linnas peaks selline asi olema? Saun on väga kehvast olukorras ja väikese külastatavusega ja kulukas.

Sauna majanduskulud koos palgaga kokku on 19 000 eurot, millest personalikulu on 8000 eurot. Tulu piletite pealt on 4000 eurot. Terve maja on suhteliselt kehvast seisus.

Kokkuhoid: Kokku saaks hoida hoone majanduskulude arvelt, eriti investeeringu vajaduste tõttu. Kokkuhoiuks oleks vajalik ümber kolida laopinnad, millede kolimine ei ole keeruline Võhma katlamaja kõrval asuvasse üsna uude hoonesse (kahjuks lõhna probleemid, kuid ehk on likvideeritavad). Kontori, kui seda on vaja, saaks viia linnavalitsuse majja, ja sauna võiks samuti ehitada linnavalitsuse majja, kui seda on vaja.

Tulu: Tegevuste ümberkolimisega tulu ei teki. Hoone müügihind võiks olla 50 000 eurot. Sauna ümberkolimisega kaasneb ilmselt vähemalt 30 000 lisakulu. Peamine tulu tekiks pikemas vaates, et valla lal on ülal pidada vähem hooned.

Kokkuvõtteks: Pikemas perspektiivis kokkuvõtteks soovides oleks mõistlik hoone valla (allevõtte) bilansist välja saada, kaaluda tuleb üldse saunateenuse jätkamise vajadust Võhma linnas. Katsetada tuleks tänaseid hindu arvestatavalt tõsta, nt kulupõhiseks. Kui valmisolekut maksta ei ole, siis küsitav saunateenuse jätkamine.

13. Võhma Linnavalitsuse maja

Plussid: Soliidne ja ajalooga hoone keset linna. Hoone rekonstrueerimisel oleks keset linna ilus värikas hoone. Hoones on ruumi noortekeskuse, päevakeskuse, sauna, Põhja-Sakala Halduse ja Põhja-Sakala Vallavalitsuse jaoks.

Miinused: Hoone vajab täielikku rekonstrueerimist nii seest kui väljast, lisaks kõik kommunikatsioonid peale äsja pandud küttesüsteemi ja radiaatorite. Majas asub muuseum, positiivne pool on see, et seda nagunii sisuliselt ei kasutata otstarbepäraselt ja ruumid saab võtta kasutusse muudeks tegevusteks. Muuseumi eksponaadid on vaja kokku pakkida ja hoiule panna vms.

Kokkuhoid: Kokkuvõtteks kulude osas ei saavutata, kui hoone täielikult rekonstrueerida. Täna esiteks ei kõeta kogu hoonet, teiseks tekivad ehituse tagajärjel pangalaenude maksed koos intressidega. Kokkuvõtteks tekiks kultuurimaja alumise korruse ja ELKO maja müügi tõttu, ehk nende bilansist väljamineku tõttu.

Tulu: Tulu tekiks kultuurimaja alumise korruse ja ELKO maja müügi tõttu.

Kokkuvõtteks: Suure soov korral oleks võib-olla võimalik saavutada Võhmas olukord,

kus oleks võimalik loobuda kultuurimajast (tegevused kõik koolimajja), ELKO majast (kontori osa perearsti korterisse, sauna osast pesemise võimalused kogukonnamajja ja tehnika osa katlamaja juurde hoonesse) ja ka linnavalitsuse majast (kontori osa perearsti korterisse, päevakeskuse teenuste jaotus kogukonnamaja, kooli ja perearsti korteri vahel). Kui selliste otsuste julgust ei ole, siis tuleks hoone rekonstrueerida (hind vähemalt 600 000).

14. Võhma kultuurimaja

Plussid: Eraldi hoone muudest tegevustest, samas kultuurimajana kasutatavana kehvem koolimaja aulast. Hoone võõrandamisel arendussooviga inimesele tekib linna erakapitalil pakutavaid teenuseid.

Miinused: Vajab rekonstrueerimist, pole ainult valla omandis. Asub üldisest muust asustusest emal linnalise keskkonna mõistes.

Kokkuhoid: Hoone ülalpidamiskulud on 18 000 eurot ja hoonega seonduv personalikulu on 11 600 eurot. Hoone vajab rekonstrueerimist, hoonet võõrandamisel ei ole sellega vaja tegeleda.

Tulu: Müügihind võiks olla 30 000–50 000 eurot.

Kokkuvõtteks: Hoone vajab rekonstrueerimist, poole ulatuses pole valla oma. Hoones oleval tegevused on võimalik kerge vaevaga ümber viia teistesse valla hoonetesse. Hoone pole tavapärane kultuurimaja ehituslikus ja akustilises mõttes. Hoone asub halvast asukohast, elanikest eemal. Hoone osa on õigem võõrandada.

15. Kappide majamuuseum

Plussid: Suure-Jaani linnas heas asukohas, eramajana kergesti kasutusele võetav. Kergesti võõrandatav.

Miinused: Hoone sisuliselt kasutusest väljas, tekitab valla kuluseid, lisaks vajab iga hoone aeg-ajalt investeerimist, nii ka see hoone. Külmal ajal peab käima ahju kütmas.

Kokkuhoid: Hoone majanduskulud on ca 1000 eurot aastas, lisaks küttepuud ja palgakulu ca 10 500 eurot aastas.

Tulu: Kinnistul asub elamu ja kõrvalhoone. Müügihind võiks olla 50 000 ümber.

Kokkuvõtteks: Hoone omamine valla ei ole otstarbekas, kuna see vajab iga päev kuluseid ning hoone vajab rekonstrueerimist.

Muuseumi pidamise vajalikkus tuleb otsustada volikogus ja kui leitakse muuseumi pidamise vajalikkus, siis tuleks leida nurgake mõnda

teise hoonesse, näiteks Kondase majja.

Alternatiiv: Kõidama lasteaia hoone on kehvast seisus, väga lähedal Suure-Jaani, enamus lapsi Olustverest või Suure-Jaanist. Tasuks kaaluda lastele rühmaruumide ehitust kas Kappide muuseumisse või pigem vallamajja, kus oleks lasteaed tervikuna koos ühes majas. Kaaluda ametnike kolimist Kappide majja.

16. Kõidama lasteaed

Kõidama lasteaia hoone on kehvast seisus, väga lähedal Suure-Jaani, enamik lapsi Olustverest või Suure-Jaanist. Tasuks kaaluda lastele rühmaruumide ehitust kas Kappide muuseumisse või pigem vallamajja, kus oleks lasteaed tervikuna koos ühes majas. Kõidamal on 2-rühmaline lasteaed, mis on Suure-Jaani lasteaia osa, ning kus kööki enam kohapeal ei ole ja söök tuuakse Suure-Jaani lasteaia. Tegevus ei anna otseselt rahalist kokkuvõtet, kuid Kõidama hoone vajab lähiajal suuri investeringuid ning sinna lihtsalt ei ole otstarbekas neid teha. Rahalises mõttes on tegu lähitulevikus pigem kulude suurendamisega, kuid pikemas perspektiivis õigem lahendusena.

17. Raamatukogud

Palju on väikeseid raamatukogusid, lisaks on asulates koolide raamatukogud. Väiksemate raamatukogude puhul kaaluda täielikku sulgemist ja nende asemel laenukappide süsteemi loomist. Osade raamatukogude puhul tuleks kaaluda 0,25–0,5 koormuse juurde viimist, kus üks töötaja haldaks 2–4 raamatukogu. Üle tuleb vaadata võimalused kooli raamatukogudega ühildamiseks. Samuti tuleb üle vaadata asukohad, kui samas majas on kultuurimaja, siis peaks raamatukogu avatud olema ajal, kui see on vajalik maja uste lahti hoidmisel (kuigi selliste kultuurimajade lahti olemist võiks korraldada nn külaliskorterite süsteemiga, kus saad koodi alusel sisse või võtme kuskilt).

18. Kultuurielu, seltsimajad jms külaliskorterite põhimõttele viia

Tänane süsteem, õigemini tänaseks juba lõpetatud süsteem, pole kindlasti meie rahalisi võimalusi arvestades jätkusuutlik. Kultuurikorraldused tuleks jätkata struktuuri ehitust samm-sammult, Sirje Fedjukile oleks mõistlik juurde lisada üle valla kaks kultuurikorraldajat ja seejärel vaadata edasi. Uste lahti hoidmiseks ei peaks kohal olema inimest, hoonesse võiks pääseda koodi alusel või saama võtme kuskilt koodi alusel. Selle järgi oleks näha, kas ja kes on hoonet kasutanud, selle järgi saaks vajadusel käia ka koristaja. Hooned tuleks

võimalusel üle anda seltsidele, majandada koos toetusega, tasuks kaaluda ja uurida ka tänast seisust Olustveres, kus kunagi Olustvere valla poolt anti seltsile üle kinnistu koos hoonega.

Kogukonnad peaksid üle võtma rohkem külaelu korraldust, vald aitaks ürituste korralduse ja majade ülalpidamisega kaasa, kuid initsiatiiv peaks tulema elanikelt. Ringreisil sai käidud Pilstvere rahvamajas. Väga suur ja uhke maja, vana ja värikas maja, kuid kahjuks jääb praeguse elanike arvu, elukorralduste ja eelnevast tulenevate tegevuste võimalikkuse juures selgusetuks selle hoone pidamise viis ja kulude otstarbekus. Paala rahvamajas oli korraga kohal nii noorteka inimene kui raamatukogu töötaja. Tegevusi tuleks ühildada. Ühes raamatukogus tunnistas töötaja ise, et sisuliselt inimesi üldse ei käi.

19. Veekeskuse soodustuste kaotamine või vähendamine

Poliitikute öelda, kuid teema, mis vajaks arutelu. Optimaalselt ja hea PR korral vald (Sihtasutus) hoiaks kuluseid kokku ja samas suurendaks ka tuluseid.

20. Töökohtade vähendamine lasteaedades ja koolides, lihtsalt anda eelarves vähem vahendeid, et teeksid koondamised

Kaaluda tasuks suuremate asutuste puhul vähemalt 1,5 kuni 2,0 töökohta kaotamist, väiksemates vähem. Lahenduse käik on vaja otsustada, juhtidega on räägitud, kuid ette pole keegi tahtnud seda võtta. Üks lahendus oleks teha nii, nagu riik asju lahendab. Annab summa ette ja ütleb, et pead hakkama saama. Kokku võiks suuta ilma Tääksi ja Sürgavereta hoida 5 töökohta, mis rahaliselt kokku koos maksudega 100 000 eurot aastas. Üks variant: Nõuda haridusasutuste juhtidel koos maha istumist ja omavahel kokku leppimist, kes-kus-mida saaks kokku hoida, kes kellega ja millisel kujul saab teha koostööd, et saaks inimesi vähemaks palgarealt. Kõige parem oleks, kui see annaks lisaks ka majanduskulude kokkuvõtte juurde sellele palgakulude kokkuhoiule.

21. Tervisekojale mitte raha anda valla poolt lisaks, põhimõtteliselt proovida, kas hakkab ujuma või mitte

Poliitiline otsus, risk.

22. Võhma lasteaed

Hoonest tegeletakse päevakeskuse välja kolimisega ja ruumid võetakse kasutusele lasteaia rühma tarvis. Väidetavalt tegemist parimas korras

olevate ruumidega lasteaias majas, seetõttu rühma sinna tegemine poleks keeruline. 2023. aasta MATA rahade (ca 110 000 + omaosalus 15%) kõige loogilisem kasutuse koht võiks olla just sinna rühmaruumi tegemine, kuigi siin võib olla küsitavusi arengukaava kooskõlaga. Paraku peab arvestama, et sellist väikest summat ongi raske kuskile paigutada ning teiseks on lasteaias kohad KOV-i kohustus tagada ning seal on neist puudu. Puuduse probleem on seotud osaliselt sellest, et lasteaias on palju lapsi, kes on seaduse alusel erivajaduse tõttu kolme eest, ehk iga sellise lapse puhul jääb kaks last lasteaias ukse taha. Lasteaias olev köök on täna suht heas olukorras ja väidetakse, et kui kõrval koolimajas hakata süüa tegema lastele, siis kulusid personalilt kokku ei hoiata. Tekib lisakulu personali arvelt, vähemalt 3 töökohta.

23. Sotsiaalvaldkond

Seadused annavad ette erinevaid kohustusi ja soovitusi sotsiaalvaldkonna toimimiseks. Esmapiilgul on silma jäänud väga suur hulk sotsiaalkortereid või -maju, kus hulk kortereid. Tegemist väga erinevatele klientidele mõeldud elamisvõimalustega, milledest parimas korras on hiljuti valminud kogukonnamaja Võhmas ja rekonstrueeritud Kõpu sotsiaalmaja. Samas on vallas mitmeid kehvast seisust kortereid üle valla, lisaks Kõos, Sürgaveres ja Võhmas halvas olukorras sotsiaalmajad. Elanikele pakutakse palju erinevaid teenuseid. Arvestades sellist poputamist ja teisalt suuri kulusid linnade haljastuse ja muu heakorra juures, tuleks pingutada selle nimel, et abisaajad panustaks oma vabast ajast (mida on neil palju ja igavlevad) teatud hulk tunde iga kuu. Lisaks sellele tuleks püüda tõsta sotsiaalvõimekuse hindasid. Kogu tulu ja kokkuhoiu osatuleks saavutada vähemalt 10% sotsiaalvaldkonna eelarvest. Arvestades kontingenti ja kehvade majad ohtutust (eelkõige ahjukütteid), siis on tegemist kui viitsütikuga pommidega.

24. Kõpu turismimaja

Plussid: Tori vald plaanib Torisse Soomaa väravat. Kuna peamiselt kaks ligipääsu Soomaa, siis värav saaks olla ka teises otsas, kuid pigem on see küsitav.

Miinused: Soomaa värava mõte on küsitav. Soomaa piisaks ühest keskusest ja kui selleks ei ole tänane keskus, vaid loodav Torisse, siis teist või kolmandat poleks vaja. Ühe valla piires turismitöoga tegelemine ei ole jätkusuutlik, isegi suured maakondlikud organisatsioonid jäävad teinekord liiga väikeseks.

Kokkuhoid: Hoone kulu koos turismikorraldajaga on 40 000 eurot aastas. Lisaks hoone kapitalikulude vajadus.

Tulu: Hoone müügihind võiks olla 75 000 euro kandis.

Kokkuvõtteks: Selline turismitegevuse korraldus on valla piires küsitav, selle tegevuse on kahtluse alla seadnud ka SA Suure-Jaani Tervisekeskuse nõukogu ja teinud ettepaneku tegevus lõpetada. Mõistlik oleks hoonete tegevus lõpetada ja hoone müüa. Ülejäänud tänased tegevused saaks teha koolimajas.

25. Kõpu endine vallamaja

Kaaluda hoone korterimanditeks tegemist. Sotsiaalkliendid tuleks vajadusel ümber kolida ja hoone müüa. Pigem müüa tervikvarana, mitte korteritena. Hoone on liiga kehvast seisust, et tekitada sinna palju omanikke, kes hoonega hakkama ei saa ja lõpuks peab seal ikka vald lahendusi otsima.

26. Laenud

Tänase seisuga saab olema netovõlakoorumus 60%. Riigi poolt on selline koormus igati lubatav, kuid meie valla jaoks on tegemist suure koormusega. Omavalitsused on võimelised haldama ka suuremat netovõlakoorumust, kuid seda kasvava elanike arvu juures (meie kahanevate), lisaks on praegu oluliselt suurenenud intressid. Meie laenukoormuse juures on intresside tõus olnud 100 000 eurot, kuid kui euri- bor tõuseb ennustatava 3,5% peale, siis lisandub veel kuni 100 000 eurot. Valla tänane seis on ainuüksi põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vaates vähemalt 150 000 eurot miinuses iga aasta. Seega ainuüksi kulude kokkuhoiu mõttes on vaja leida vähemalt 150 000 + 200 000 ehk 350 000 eurot, et olla põhitegevuses nullis ja teenindada intresse. Laenumaksed üle 1 miljoni veel peale selle iga aasta. Sellest tulenevalt oleme olukorras, kus riigilt teedele tulev raha läheb hooldusesse ja investeringuteks ei jätku, ise midagi juurde panna ei saa. Mis aga veel hullem, tegelikult ei ole meil ka näiteks hajasustuse programmi jaoks oma osa sentigi ilma laenuka. Kusjuures on tekkinud juba omavalitsusi, kes ei suudagi programmidega 2023. aastal kaasa minna. Sellised valikud on juba tehtud. 2023. aastaks tuleks meil saada laenudele 900 000 eurot maksepuhkust, ehk peaaegu kõikide laenude puhul aastane maksepuhkus. Selle aasta jooksul tuleb ära teha suuremad muutused valla majandamise juures ja alates 2024 tuleks laenude maksegraafikud ringi teha

nii, et need muutuksid poole pikemaks. Selle võttega saavutaksime kokkuhoidu aastaks ca 400 000 eurot, kuid mitte 500 000 eurot, sest osad laenud on nagunii ca 2 a jooksul lõppemas ja oleks mõistlik ära maksta ilma graafikut muutmata. Laenude muutmise juures peab kahjuks arvestama sellega, et pankadel on õigus intresse muuta ja arvestades praegust pakkumist LHV poolt maksepuhkusele, siis seda võimalust agaralt kohe kasutatakse. Olulise asjana tuleks püüda vähendada netovõlakoorumust 30–40% peale, mida väiksemaks, seda parem. Seda ei tohi teha ilma struktuursete kokkuvõtte ja muutuste (suured muutused haridusvõrgus) elluviimiseta, sest siis elaksime uuesti selle raha ära ja jõuaks varem või hiljem uuesti olukorda, kus põhitegevuse tulud ja kulud on negatiivsed ja siis pole ka enam midagi müüa. Struktuursete muutuste ja laenukoormuse vähendamine annaks kvalitatiivse hüppe vallas, parandaks mõnede aastate jooksul valla mainet pankade ja teiste partnerite ees ja võimaldaks aastate x pärast teha jälle suuremaid ja vajalikke (seadusega pandud kohustused vallas) investeringuid.

27. Haljasalade ja linnade hooldus ning heakord

Leida lahendus vähemalt 15% kokkuhoiuks haljasalade kulutuste juures. Teha selgeks Olustvere pargi heakorratööde maht ja rahastuse alused. Otsida võimalusi niitmiskordade vähendamiseks osadel niitmise aladel. Otsida võimalusi sotsiaalklientide suuremaks kaasamiseks heakorratöodes linnades, et teeniks oma toetused välja.

28. Köögid

Lähtuda tuleks kahest olulisest aspektist: 1. majanduslik ja 2. kvaliteet.

1. Majanduslikult on kolm lähenemise viisi:

1.1. teha üle valla üks suur köök, kust vedada söök laiali;
1.2. kasutada üle valla kõigis köökides üheaegselt sama menüüd koos mõningase köökide arvu piiramisega või
1.3. jätkata sisuliselt tänase lähenemisega, piirates mõningaselt määralt köökide arvu.

1.1. Köökide majandamise juures on lisaks toidu valmistamisele väga oluline nüanss igapäevane tehnika hooldus, ruumide koristamine ja tehnika amortisatsioon, lisaks nõuded ruumidele. Need on kogu kuludest pikema perioodi peale olulised kulud. Peale selle võtavad köögid kõigis majades ruumi. Arvestades lasteaiakohtade puudust ja kahjuks ka järjest lisanduvaid erivajadusi lasteaiade ja koolide laste

hulgas, siis läheb järjest enam vaja eraldiseisvaid väiksemaid ruume. Suure köögi puhul on kindlasti kokkuvõtte toiduainete tellimise tõttu, kuna kauba vedu on konkreetsem, kogused ühte kohta transportida suuremad. Samas, lasteaias laste söögi maksavad lapsevanemad ja nemad ilmselt ei tunnetaks mõju, koolilaste toidu osa tasub riik, seega ka siin valla rahakotile mõju ei oleks. Samas, viimasel ajal toimunud toiduainete hinnatõus on seadnud kokad raskesse seisust, sest selle 1 euro eest on väga keeruline nõuetele vastavat sööki teha. Kui toidu ostuhind suuremate koguste tõttu on väiksem, siis võiks selle 1 euro eest olla võimalik soetada paremaid toiduaineid. Suure köögi miinuspoolele läheb kindlasti toidu viimine lasteaiadesse ja koolidesse. Termoses seisnud toit ei ole enam sedavõrd värske kui kohapeal äsja valminud söök. Sõidukilomeetrid lisab kõvasti juurde lasteaiade söök, kuna see peab kohale jõudma kolmel korral päevas. Väljakutse oleks kindlasti ka koolides tunniplaanidega, et sättida üle valla söögi kohalejõudmise järgi söögivahetundi ja samas ka see, et kas üldse on võimalik koolides süüa ära ühe vahetunni jooksul või peaks veel kohapeal seda toitu soojana hoidma järgneva vahetunniks. Lisaks tekib igal pool küsimus, kes katab ja koristab. Sellele läheb kokku väga vähe tunde, kuidas töökoormus asutuses jaotada ja kes seda teeks. Köögi asukoha valikul oleks samuti vaja kaaluda, kas on võimalik liikuda valla ühest otsast teise või oleks vaja mitut transporti eri suundades. Arvestades valla suurust, eriti Kõpu kaugust ülejäänud kohtadest, siis seal peaks kindlasti olema eraldi lahendus. Ülejäänud põhimõtteliselt võiks õnnestuda kokku viia, kuid probleem saab olema toidu kohale jõudmisega erinevatel aegadel, ehk lõunad poleks samadel aegadel, arvestades hoonete arvu, siis Suure-Jaanist Kiriveresse jõudmiseks peaks arvestama ligemale tunniga (läbida tuleks Olustvere ja Võhma). Transport teeks 3 ringi päevas. Kui seda teed minna, siis Kõpu peaks jääma eraldi, Olustvere koolilapsed käivad tehnikumis, ka siin poleks midagi muuta vaja. Ülejäänute puhul võiks see mõningase kokkuhoiu anda just ruumide ja köögitehnika kokkuhoiult, ilmselt veidi ka töökohtade arvelt, kuid samas lisanduks transpordi kulu. Kui Olustveres II korrusele lasteaiada kuidagi rajada ei õnnestu Päästeametite reeglite tõttu, siis tasuks kaaluda rühma rajamist just köögi osasse.

1.2. Igal päeval sama menüüd üle valla mõned KOV-id kasutavad. Kasu on sellest, et igas köögis ei pea keegi tegelema ANK-i programmiga, sellega saaks veidi töökohti komakohtadeks vähemaks,

lisaks annaks väikese võimaluse saada odavamalt toiduaineid, kui üle valla tellida samu asju, ehk maht korraga suurem. Miinuseks võiks olla see, kui on hea ja huvidega kokk, siis tal puudub edaspidi loominguiline pool ja võib tekkida soov mujale tööle minna. Peamiselt jääb talle lihtsalt tehniline söögi valmistamine. Kõpus on köök koolimajas, kust lasteaias abiõpetajad valla elektriautoga söögil ise järele käivad 3 x päevas. Kiriveres ja Kõos on eraldi köögid, samuti Võhmas ja Suure-Jaanis, kus lasteaiad ja kool kõrvtuti majades. Olustvere PK lapsed käivad tehnikumi söökla, lasteaias oma köök. Oma köögid on ka Vastemõisas, Sürgaveres ja Tääksis. Mõistlik oleks ühildada vähemalt Võhma ja Kirivere koolide juurde lasteaias söögi tegemised, Kiriveres koos lasteaias kolimisega kooli juurde. Eraldi teema on Lahmuse, kus on söömine 3 x päevas, nagu lasteaias, aga vajavad õpilase sööki, mitte lasteaias. Ilmselt on lihtsam, kui seal jätkab köök eraldiseisvana.

1.3. Kõpus on köök koolimajas, kust lasteaias abiõpetajad valla elektriautoga söögil ise järele käivad 3 x päevas. Kiriveres ja Kõos on eraldi köögid, samuti Võhmas ja Suure-Jaanis, kus lasteaiad ja kool kõrvtuti majades. Olustvere PK lapsed käivad tehnikumi söökla, lasteaias oma köök. Oma köögid on ka Vastemõisas, Sürgaveres ja Tääksis. Mõistlik oleks ühildada vähemalt Võhma ja Kirivere koolide juurde

lasteaias söögi tegemised, Kiriveres koos lasteaias kolimisega kooli juurde. Eraldi teema on Lahmuse, kus on söömine 3 x päevas, nagu lasteaias, aga vajavad õpilase sööki, mitte lasteaias. Ilmselt on lihtsam, kui seal jätkab köök eraldiseisvana.

2. Kvaliteet on toidu juures üks olulisemaid asju. Kvaliteet sõltub paljudest asjaoludest, nagu menüü ise, koka oskused, tellitud toiduainete kvaliteet, rahalised võimalused toidu tellimisel ning teise osana toidu hoidmine ja/või transport kuni taldrikusse jõudmiseni. Esimese osa juures on oluline kokku leppida, kas minnakse üle ühtsele menüüle, mis küll lasteaiade puhul võib olla probleemiks, kui toiduhinnad on erinevad. Teise osa juures on vaja alustuseks vastust, kas seda teha, et hakata suurelt üle valla toitu vedama. Majanduslik kokkuvõtte siin kindlasti on, kuid seda välja arvutada ilma süsteemi paberile panemata on liiga ebamäärane. Ilmselt on siin olulisem emotsionaalne pool, seega peaks olema olema enne volikogu seisu-koht. Selgeks on vaja teha laste hulk ja paiknemine, kellele tehakse toitumise erisuste tõttu omaette menüü alusel süüa. Kindlasti peaks siiski leidma lahendused osade köökide sulgemiseks, kus köögid lähestikku ja toitlustavad sama asutust.

Koostaja:
KAREL TÖLP,
vallavanem
6.01.2023

Võimalikud kokkuvõtted või tulud

Lahmuse kapitalikulu 100 eurot kuus 35 lapse kohta, 40 aastat	42 000
Vallavalitsus – finantsjuht	38 000
Volikogu ja komisjonide tasud 50%, esimees 200 eurot kuus	
Rahalised tunnustused kaotada, meened ¼ varasemast preemiast	
Hooldekodude kapitalikulu 40 aastat, 4 miljonit eurot, 105 klienti	100 800
Tulu Tervisekoja soodustuste kaotamisel	
Tulu Rendihindade tõstmine Tervisekojas	
Tääksi õppekoha jne sulgemine	104 000
Sürgavere õppekoha jne sulgemine	77 000
Sürgavere spordihoone sulgemine	75 000
Suure-Jaani Gümnaasium, juhiloa	20 000
Kõo ringtalli sulgemine kogu ulatuses	72 000
Kappide majamuuseum	10 500
Raamatukogud vähemalt 3 töökohta vähemaks	48 000
Haridusasutustes vähemalt 6 töökohta vähendamise	100 000
Sotsiaalsed toetused ja töökohtade kokkuvõtte,	
pluss tulude tõstmine	75 000
Turism	20 000
Tulumaksu võiks tõsta arvestades 21 ja 22 tegelikke ja 23 plaane	250 000
Pangajääk aastavahetusel plaanitud	100 000,
võiks panna juurde veel	150 000

Võimalikud müügid

Lahmuse hoonestu müük	1 500 000
Hooldekodude müük	3 000 000
Põhja-Sakala Halduse müük	2 000 000
Tervisekoja müük	1 000 000
Tääksi hoonestu müük	100 000
Sürgavere koolimaja müük	100 000
Sürgavere spordihoone müük	100 000
Kõo ringtalli müük	150 000
Võhma ELKO maja – pole valla tulu	50 000
Võhma kultuurimaja müük	40 000
Kappide majamuuseum müük	50 000
Pilistvere rahvamaja müük	50 000
Kõpu turismimaja müük	75 000
Kõpu endise vallamaja müük tervikuna	15 000

Saame tuttavaks

Maarja Palu, lastekaitse spetsialist

FOTO: MARKO REIMANN

9. jaanuaril alustas Põhja-Sakala vallavalitsuses lastekaitse spetsialistina tööd Maarja Palu.

Maarja kirjutab enda tutvustuseks: „Olen abielus ning kahe tütre ema. Õpin Tartu Ülikooli Pärnu kolledžis sotsiaaltööd ja rehabilitatsiooni korraldust.

Olukord viimaste aastate jooksul on sunniviisiliselt pannud väga paljud pered keerulistesse oludesse. Minu visiooniks ja missiooniks saab olla olemas ja anda endast kõik, et pered ja lapsed saaksid vajalikku abi. Soovin väärtustada koostööd lapse, vanemate, haridusasutuste ja muude seotud huvigruppide ning spetsialistidega. Kõik lapsed on olulised ja erilised ning igat last väärtustades ja võttes arvesse just tema eripärasid on võimalik luua kõigile turvaline ja hea kasvukeskkond. Minu eesmärgiks on oma tööd tehes tagada kvaliteetne sotsiaalteenuse pakkumine Põhja-Sakala vallas. Tahan olla olemas, et pered ja lapsed saaksid minu poole pöörduda nii keerulistes kui ka lihtsamates küsimustes.“

Marika Kisenko, Põhja-Sakala raamatukogu direktor

FOTO: MARKO REIMANN

9. jaanuaril alustas Põhja-Sakala raamatukogus tööd värske direktor Marika Kisenko.

Marika Kisenkol on ligi 20-aastane töökogemus infohalduse korraldamises ning erinevate meeskondade juhtimises. Ta on lõpetanud Tartu Ülikooli info- ja dokumendihalduse eriala ning jätkanud õpinguid teadmusjuhtimises.

Viimased 7 aastat töötas ta politsei- ja piirivalveametis erinevatel ametikohtadel,

korraldades ja juhtides ameti infohaldust ning kliendisuhetlust kaugteeninduse kanalite kaudu. Marika eestvedamisel on edukalt lõpusirgele jõudnud kümneid projekte ja protsessimuudatusi, sh on põiminud digimaailma teenuste osutamise lahendustesse.

Raamatukogu värske direktor Marika Kisenko: „Minu eesmärgiks on anda koos meeskonnaga panus Eesti raamatukogude missiooni täitmise ning leida parimad lahendused võimaluste ja ootuste vahel. Mul on huvi raamatukogude mitmekesiste tegevuste osas ning soov olla selle kõige keskmelise kogukonna nügijana kui ideede ülesnoppijana. Loodan, et väljastpoolt valdkonda tulek on pigem minu tugevus ning ma saan pakkuda uusi mõtteid ja vaateid, kuidas valla raamatukogundusega edasi liikuda.“

Elanike liikumine vallas

Elanike arv 1. jaanuari 2022 seisuga oli 7917.

2022. aastal:

- sündis 57 last
- suri 126 inimest
- valla kodanikuks registreeris 487 inimest
- valla elanike registrist lahkus 432 inimest
- valla siseselt liikus 232 inimest

2022	Kuud												Kokku
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
sünnid	3	5	5	4	3	4	3	6	6	6	4	8	57
surmad	10	13	12	4	9	9	8	9	15	11	14	12	126
saabunud	30	12	31	92	26	58	55	50	22	51	20	40	487
lahkunud	38	28	20	18	33	29	46	74	59	40	22	25	432

Elanike arv 1. jaanuari 2023 seisuga oli 7897, mis ei pruugi olla lõplik, kui on isikutega seotud poololevaid toimikuid.

Allikas: Rahvastikuregister

Volinike ja vallateenistujate ringsõit valla allasutustes

Põhja-Sakala vallavolikogu liikmed, vallajuhid ja vallavalitsuse ametnikkond käisid tutvumas vallale kuuluvate hoonete ja hallatavate asutustega, et saada vahetu ülevaade allasutuste olukorradest ja väljakutsetest.

5. jaanuari ringkäik algas Kirivere koolis, kus koolimaja ruume ja võimalusi tutvustas koolidirektor Heilika Ressar. Edasi liiguti Kõo ringtalli, kus tutvuti ühes hoones asuvate lasteaia Tähekild, teenuskeskuse, Kõo noortetoa ja raamatukogu ruumidega.

Pilistvere hooldekodu kasutuses olevaid ruume näitas hooldekodu juhataja Elle Leis ja Pilistvere rahvamaja tutvustuse tegi kultuuritöötaja Silvi Annus.

Järgmiseks peatuti Koksvere seltsimajas, mille tegevust veab Koksvere Maanaiste Selts. Maja tutvustas neljapäeviti seltsimajas raamatuid laenutav Kõo raamatukoguhoidja Inna Aus.

Edasi sõideti Võhmasse, kus vaadati üle Võhma Vaba Aja Keskuse ja noortekeskuse ruumid ning valla ettevõtte AS-i Võhma ELKO hooned – kontor, katlamaja, töökojad, garaažid. Väisati ka ühes hoones asuvaid Võhma raamatukogu, lasteaeda ning päevakeskust. Võhma koolimaja tutvustuse tegi koolidirektor Kristel Vahtra ning koolisööklas täideti ka oma kõhud maitsva lõunasöögiga. Võhmas

Kõo raamatukogu kasutuses olevaid ruume tutvustas raamatukoguhoidja Ille Riisk.

külalasti veel teenuskeskust ja kogukonnamaja.

Paala rahvamajas tervitasid külalisi raamatukoguhoidja Liia Viigand ja noorsootöötaja Tjorven-Hele Soomets, kes näitasid rahvamaja kasutuses olevaid erinevaid ruume ja võimalusi sündmuste korraldamiseks.

Olustveres tutvuti lasteaia, põhikooli ja raamatukogu ruumide ja võimalustega.

Tutvumisvisiit lõpetati Täaksi koolimajas, kus toimetavad igapäevaselt raamatukogu, Suure-Jaani Kooli tegutsemiskoht ja selle osana lasteaed Täksikud.

16. jaanuari ringkäiku alustati Lahmuse koolis. Kool asub vanas mõisakompleksis – õppehoone mõisa peamajas, vanast juustukojast renoveeritud tüdrukute käsitöömaja, vanas sepikojas asuv toimetulekumaja, õpilaskoduna kasutatav valitsejamaja ning

viljaaidast ümberehitatud hoones olevad õpilaskodu (üleval), töökoda (keskel) ja taastuskeskus (keldris) moodustavad suurepärase terviku.

Edasi liiguti Kõidama lasteaeda, Suure-Jaani lasteaia Traksiku majja, nagu oma töötajad seda suupäraselt nimetavad. Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuse kasutuses olevaid ruume näitas hooldekodu juhataja Ene Maaten.

Järgmiseks peatuti Suure-Jaanis, kus vaadati üle ühes hoones asuvad lasteaed Sipsik, vallamaja ja muusikastudio, seejärel heliloojate Kappide majamuuseum ja Kondase maja, noortekeskuse, tervisekoja ning kooli ruumid ja võimalused sündmuste korraldamiseks. Koolisööklas täideti ka oma kõhud maitsva lõunasöögiga.

Edasi sõideti Vastemõisa, kus tutvuti lähemalt ühes

hoones asuvate rahvamaja, lasteaia Päevalill, raamatukogu ja noortekeskuse ruumidega. Sürgaveres külastati koolimaja, kus toimetavad igapäevaselt raamatukogu, Suure-Jaani Kooli tegutsemiskoht ja selle osana lasteaed Vembu, ning spordihoonet ja samas majas asuvat noortekeskust.

Tutvumisvisiit lõpetati Kõpus, kus väisati Sakalamaa turismikeskust, Kõpu sotsiaalteenuste keskust, ühes hoones tegutsevaid lasteaeda ja raamatukogu, samuti tutvuti põhikooliga, mis tegutseb Suure-Kõpu mõisahoones, ning spordihoonet, kus toimetab igapäevaselt ka noortetuba.

Ringkäikudel kogutud info on väärtuslikuks sisendiks tulevaste otsuste vastuvõtmisel ja nende elluviimisel.

ANGELA HÄRM teabespetsialist

Kõpu lasteaias käis vilgas kauplemine.

Sipsikud ametis: Ise teeme, ise sööme!

Võhma kooli aatriumis.

FOTOD: ANGELA HÄRM

Lasteaiad said lisaks uued ruumid

Suure-Jaani lasteaed Sipsik ja Vastemõisa lasteaed Päevalill said täiendava rühma ruumid.

Suure-Jaani lasteaia täiendava rühma ruumid valmisid projekti „Suure-Jaani haldushoone-lasteapäevakodu hoonet optimeerimine“ raames, mille eesmärkideks olid luua ruumid täiendava lasteaia rühma avamiseks, paremad tingimused vallavalitsuse töö korraldamiseks ning klientide teenindamiseks.

Lasteaias Sipsik on olnud suur ruumipuudus, mistõttu pole olnud võimalik kõigile soovijatele kodulähedast lasteaia kohta tagada. Täiendava rühma avamiseks oli kõige parem lahendus laiendada lasteaeda vallavalitsuse teise korruse ruumidesse, seetõttu tuli hoonet ruumilahendust muuta selliselt, et kõik ametnikud saaksid optimaalselt ära paigutatud – vallavalitsuse kasutuses olevad koosolekuruumid tehti pooleks, lisaks loodi eraviisiliseks vastuvõtuks sobivad „nurgad“.

Projekteeris Projektbüroo OÜ, ehitustööd teostas Proland Ehitus OÜ, omanikujärelevalve teenust osutas Krivo OÜ. Projekti kogumaksumuseks kujunes 270 000 eurot. Projekti rahastatakse maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmest 122 108 euroga.

Lasteaia direktor Riina Kukk: „Uute ruumide üle rõõmustavad eelkõige koolieelikud, kes uutesse ruumidesse koos õpetajatega kolivad. Kuna ruumid asuvad maja teisel korrusel, siis koolieelikute rühmaruumideks need edaspidi jäävadki. Koolieelikute poolt tühjaks

Suure-Jaani lasteaed Sipsik (fotod 1 ja 3), Vastemõisa lasteaed Päevalill (fotod 2 ja 4).

FOTOD: Marko Reimann ja Angela Härm

jäänud rühmaruumi saame aga vastu võtta 18 last, kes hetkel on järjekorras oodanud. Sipsiku majas on nüüd kokku viis rühma: Liblika-tele, Lepatriinudele, Mesimummidele ja Põrnikatele lisandus rühm Sipelgad.

Uued, ajakohaselt sisustatud rühmaruumid pakuvad erinevaid võimalusi õppe- ja kasvatustöö läbiviimiseks lastega. Suured tänusõnad kõigile, kes nende ruumide valmimisel kaasa aitasid.“

Vastemõisa lasteaia täiendava rühma ruumid valmisid projekti „Põhja-Sakala valla haridusvõrgu ümberkorraldamine“ raames, mille eesmärgiks oli valla haridusvõrgu korrastamine Vastemõisa piirkonnas.

Õpilaste liikumine kodulähedasse Suure-Jaani Kooli Vastemõisa tegutsemiskohta on olnud õpilastele ja peredele mugav ning turvaline. Kahjuks on näidanud viimase kolme aasta trend, et lapse-

vanemad eelistavad panna lapsed Suure-Jaani Kooli Suure-Jaani tegutsemiskohta esimesse klassi. Seetõttu on Suure-Jaani Kool teinud otsuse Vastemõisa tegutsemiskohta peatamiseks alates 2022/2023. õppeaastast.

Samas oli lasteaia Päevalill 2022. aastal koha saamiseks järjekord ja kõigile soovijale ei olnud võimalik tagada kodulähedast lasteaia kohta.

Projekti tulemusel ehitati kooliruumid ümber lasteaia rühmale sobivaks. Lisandunud lasteaia kohad võimaldavad vastu võtta järjekorras ootavad lapsed, mille tulemusel paraneb teenuse kvaliteet.

Projekteerimis- ja ehitustööd teostas Nool Projekt OÜ, omanikujärelevalve teenust osutas Alces Projekt OÜ. Projekti kogumaksumuseks kujunes 126 000 eurot. Projekti rahastatakse maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmest 94 472,10 euroga.

Lasteaia direktor Katrin Ronimois: „Vastemõisa lasteaia uude rühma on planeeritud 3–4-aastased lapsed. Me oleme väga rahul ehitajaga, ruumid on valged, rõõmsate värvidega ja ilusad! Ruumi on ka rühmas palju, võrreldes meie teiste rühmadega.“

Abivallavanem Kaie Toobal: „Tunnen rõõmu, et oleme saanud täita Põhja-Sakala valla hariduse arengukavaga 2020–2025 võetud kohustused lasteaia kohtade tagamise osas Suure-Jaani lasteaed Sipsik ja Vastemõisa lasteaed Päevalill. Loodud lasteaia kohad on rõõmuks peredele, kes ootasid oma lapsele kohta pikas järjekorras. Täname ehitajaid tubli töö eest ja lasteaedade rühmadele mõnusat tegutsemist kaasaegsetes ruumides.“

Rõõmu ja mängulusti tänapäevastes ruumides!

ERKI HEINASTE
arendus- ja hankespetsialist

Piltuudised

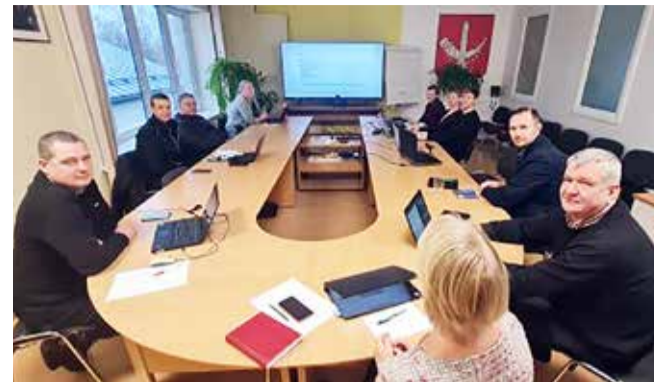

FOTO: MARKO REIMANN

17. jaanuaril toimus Päästeameti korraldatav üle-eestiline kriisiõppus „KOV-79 SÄRTSU“ kohalike omavalitsuste kriisikomisjonidele, et olla paremini valmis võimalikuks desünkroniseerimisest tingitud elektrikatkestuseks.

Õppust juhiti Päästeameti õppuse juhtimispunktist Tallinnas ja õppuse ajal lahendati erinevaid kaasi, arutades läbi teatud olukorrad, tekkida võivad probleemid ja lahenduskäigud. Reaalselt elektrikatkestust õppusega seonduvalt ei toimunud.

Eesti Keskerakonnast Põhja-Sakala Vallavolikogu liikmeks saanud Geit Kundla esitas 17.01.2023 avalduse volikogu liikme volituste peatamiseks kolmeks kuuks. 23. jaanuaril kogunenud valla valimiskomisjon luges Geit Kundla volitused kolmeks kuuks peatunuks ja määras tema asendusliikmena Põhja-Sakala Vallavolikogu liikmeks Silver Silma.

FOTO: ERAKOGUST

Valla valimiskomisjoni 23. jaanuari koosoleku otsusega taastati Kuldar Kipper Põhja-Sakala Vallavolikogu liikme volitused. Ühtlasi lõpevad sellega seoses Siim Avi volikogu liikme volitused, sest ta oli valimisliidu Kogukonna Hääl asendusliikmete nimekirjast määratud viimasena asendama volikogu liiget.

FOTO: ERAKOGUST

HAJAASUSTUSE PROGRAMM 2023

1. veebruarist algas hajaasustuse programmi taotluste vastuvõtt, sellel aastal kestab taotluste vastuvõtt kuni 3. aprillini.

Pärast taotlusperioodi lõppu vaadatakse üle kõik taotlused ja nende vastamine programmi tingimustele, siis viiakse läbi paikaatlused – käime vaatame üle majapidamised ning koostame nende andmete põhjal pingerea, mille järgi taotlusraha jagatakse

Ka sel aastal toetatakse veesüsteemide, kanalisatsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ja autonoomsete elektrisüsteemide ehitamist.

Programmi tingimused:

1. Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
2. Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
3. Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
4. Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
5. Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.
6. Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2024.
7. Toetust on võimalik taotleda kohalike omavalitsusest, kes pakuvad taotlejale ka vajalikku informatsiooni meetme tingimuste kohta.

Taotluse esitamine:

1. Taotlusega koos on vaja esitada vähemalt 2–3 hinnapakumist projekti teostamiseks.
2. Taotluse ja dokumentid leiad valla kodulehelt põhja-sakala.ee/hajaasustuse-programm.
3. Taotlus esita allkirjastatuna paberil või digitaalselt valla e-postiaadressile info@pohja-sakala.ee.

Küsimuste ja probleemide korral aitab teid valla keskkonnaspetsialist Kriste Kosseson, 5871 8700, kriste.kosseson@pohja-sakala.ee.

Võhmas avas ukseid Põhja-Sakala valla esimene toiduringluskapp

FOTO: TIINA GRASBERG

Võhma toidukapp avas ukseid 16. jaanuaril Võhma kogukonnajamaja (Tallinna tn 11a Võhmas) teeäärse kõrvalhoones.

Toiduringluskapp on ellu kutsutud eesmärgiga vähendada raisku mineva toidu kogust, leides ülejäänud või mahakantavale, kuid siiski

veel söömiskõlblikule toidule tarbija. Seda tehes soovime vähendada meie ühiskonna ökoloogilist jalajälge.

Uuring näitab, et Eestis tekib kokku umbes 167 000 tonni toidujäätmeid aastas. Poole sellest moodustab toitu, mis on tarbimiseks veel kõlblik, kuid erinevatel põhjustel maha kantud. Võhma toiduringlus

annab oma panuse, et selline toitu ei lõpetaks prügikasti ja jõuaks inimesteni, kes toitu vajavad või toidu päästmise panustada soovivad.

Toidukapi toimimise saavad oma panuse anda kõik soovijad kas siis toidu toojana või võtjana.

Toiduringluskappi võib igäüks tasuta tuua ja võtta

aiaaadusi, kohe aeguvald või parim enne ületanud või üle jäänud toidukaupa.

Oodatud on kodused kapitalijäätmed, kui kogunenud on liialt palju kuivaineid või muud kasutamiskõlblikku toitu. Samuti kõigi tootlustusega tegelevate ettevõtete ülejäägid, mis ei leidnud kasutamist. Loodame koostööpartnereid leida ka Võhmas asuvate kaupluste hulgast ja valla põllumajandusega tegelevate ettevõtjate seast.

Palume kappi kasutada heaperemehelikult ja toitu võttes arvestada ka teistega, st ärge palun võtke rohkem, kui jaksate ära süüa.

Toiduringluskappi on oodatud kasutama kõik, kes soovivad, sõltumata inimese majanduslikust olukorrast.

TIINA GRASBERG
Võhma päevakeskuse juhataja

Suure-Jaani tervisekoja tegemised

Suure-Jaani tervisekoda lõpetas selle aasta suuremate kuludega, kui suutsime teenida. Kui 2022. aasta esimese nelja kuuga suutis veekeskus kulude ja tulude poole hoida võrdseks, siis palav suvi kahandas külastusi ja mõnel kuul oli pea 4-kordne vahe võrreldes eelmiste aastate elektrikuluga, mis suurendas sedavõrd sisendkulusid, et keskus ei suutnud oma seatud eesmärgi saavutada. Küll oli väike võit see, et suutsime aastaga suurendada kohviku Kukumari tulusid pea kahekordseks ning kohviku tasus end aasta jooksul ära.

2022 oli esimene aasta peale 2019ndat, kus peale 2-aastast + jaan-veebr 2022 koroonapiiranguid saab teha analüüsi ja kiireid parandusi ning seada lühi- ja pikemaajalisi eesmärgi. Kui vaadata nelja aasta lõikes aastat 2022, siis tegelikult oli aasta nii külastajate arvu (veekeskus + kohvik üle 70 000 külastuse) poolest nelja aasta parim kui ka käibe osas pea 100 000 euro võrra parem isegi avamise aastast 2019.

Aastaks 2023 on veekeskuse ja kohviku osa tervikuna võtnud eesmärgiks katta tuludega kulud, selleks vaatame tulevikku ja valmimisjärgus on nelja aasta eesmärkidega äriplaan, selleks et majasiseseid ressursse ja väljapoolt avanevaid võimalusi võimalikult palju ära kasutada ning seeläbi olla iseseisvalt majandav organisatsioon. Juba täna käib töö uute väljakutsetega ning ettepanekud ja ideed maja paremaks kasutamiseks on saanud rohelise tule tervisekoja nõukogu ja vallavalitsuse poolt, nendest lähemalt järgmistes Leole lehtedes, sotsiaalmeedias ja tervisekoja kodulehel.

Suure-Jaani tervisekoda on aasta lõpust Eesti Spaaliidu liige ning seeläbi osa Eesti suurimast katusorganisatsioonist oma tegevusvaldkonnas, mis on juba avanud meile täiesti uued võimalused turundusvaldkonnas ja teadmiste osas. Kohe veebruari alguses oleme koos liiduga Riias Baltictour messil, kus meie põhisuund on leida koostööpartnereid

Baltimaade siseturismi tegijate seas. Läheme sinna mitmete koostööpakettidega meie tublide majutust pakkuvate ja teiste turismiga seotud ettevõtetega. Lisaks on meie eesmärgiks võimalikult paljude Läti ja Leedu inimeste huvi ärgitamine nii meie keskuse kui piirkonna vastu tervikuna. Samuti oleme väljas Tallinnas toimival Tourest messil, kus samuti jahime siseturismi korraldavaid ettevõtteid ning tegeleme keskuse tutvustamisega ja pakettide müügiga. Meie jaoks on eluliselt tähtis just end suveperioodil kindlustada nn bussiturismiga. Läbi turundusplaani on selle aasta eesmärgiks suurendada meie külastatavust vähemalt 15% võrra.

Veebruarist oleme seoses sisendkulude tõusmisega aasta teisel poolel sunnitud tegema väikese hinnatõusu ning kaandama kliendisoodustusi. Tõstame alates 06.02.2023 vajaduspõhiselt veekeskuse teenuse hindasid, samuti on muudatused hinnasoodustustes.

Kohvikus Kukumari kaovad soodustused.

Säilitasime meie kliendikaardi omanikele 5%-lise soodustuse ja 10%-lise soodustuse õpilastele, üliõpilastele, õpetajatele (ITIC-kaardi esitamisel), pensionäridele, puudega isikutele, puuduva või osalise töövõimega isikutele, Eesti Lasterikaste Perede MTÜ kaardi omanikele.

Täname meie praeguseid ja tulevase kliente ning Teie rõõmuks annab meie koos loodud kliendibaas kliendikaardi omanikele võimaluse tulevikus teha erinevaid hooaja ja tähtpäevapõhiseid erisoodustusi, millest kindlasti varakult teada anname.

Ikka ujuma ja lõõgastuma, ootame Teid Suure-Jaani tervisekoja veekeskuses!

Hinnakiri ja täpsem info soodustuste kohta tervisekoda.ee.

INDREK PALU
Suure-Jaani Tervisekoja juhataja

Meenutame

Helgi Kaldma 90

Helgi Kaldma koos Sakalamaa Rahvarinde juhi Arnold Kimberiga Eesti-Läti piiril Lilli lähedal Balti keti 20. aastapäeva tähistamisel. FOTO: HEINO LAIAPEA

Ühe Eesti kauaaegsema tegevajakirjaniku Helgi Kaldma (24. märts 1933 – 19. september 2011) sünnist möödub tänava 90 aastat.

Helgi töötas Viljandimaal ajalehtede Tee Kommunismile ja Sakala ajakirjanikuna 38 aastat.

Kirjade osakonnajuhatajana oli tal kõige vahetum kokkupuude lugejatega. Kirjutati ju tollal ajalehele selleks, et leida probleemidele lahendusi. Ja Helgi oskas seda temale omase loomulikkusega. Ta kohtus Viljandimaa kõigi piirkondade inimestega ja kirjutas nende elust. Tegi seda nii, et paljud inimesed on säilitanud nende artiklite väljalõikeid. Viimase 20 aasta lehelugusid leiab küll Sakala digiarhiivist, kuid paberlehte need ei asenda. Helgi Kaldma oli minu esimene juhendaja, kui sattusin 1995. aasta detsembris agronoomiametist ajakirjanduspõllule.

Viljandi linnaraamatukogu valmistub tema isikunäituseks

Praeguse üldise rahapuuduse juures pole mõeldavad suurejoonelised tähtpäevade tähistamised.

Siin saavad kaasa lüüa lugejad. Üks viis on koguda igas maakonna raamatukogus Helgi Kaldma sulest ilmunud artikleid näituseks, säilitades sellega oma piirkonna ajalugu.

Teiseks on igal raamatukogul võimalus oma piirkonna tuntud inimestele väike fotonäitus korraldada ja inimesest kirjapandud lood välja panna. 90. aastat on just selline iga, kus üks põlvkond nooremaid neid veel mäletab. Noorematele ei lähe see paraku sageli korda. Koloriitseid kujusid on olnud igas külas ja töökohas. Meenub näiteks Viljandi EPT buldoosimees, keda kutsuti kuldplaneerijaks. Ka selliste oma ala meistrite meenutamine raamatukogudes väikese näitusega aitab jäädvustada ajalugu.

Kõigile raamatukogudele

Ettepanek kõigile Eesti raamatukogudele: Võtke 2023. aasta kalender ette ja vaadake, kellel täitub järgmisel aastal 90. sünnipäev või sünniaastapäev.

Kui nende inimeste fotod ja lood digitaliseerida, saab neid vahetada omavalitsuse teiste raamatukogudega ja hiljem koostada aastate viisi kogumikud.

Põhja Sakala vallas on 9 haruraamatukogu ja 2 teeninduspunkti, kasutage võimalust oma inimesi mees pidada!

Eestis on 513 maaraamatukogu ja haruraamatukogu 343 465 lugejaga. Kui iga viies raamatukogu asja käsile võtab, on väga tubli. Nimekirjade koostamisel võivad abiks olla varasemate aastate vallalehtede õnnitlusveerud.

HEINO LAIAPEA
ajakirjanik-agronoom

Lühiridu spordiradadelt

14. jaanuaril toimusid Mellistes Kalev Penssa 7. mälestusvõistlused ja Tartumaa lahtised meistrivõistlused tõi meid. Meie klubist olid võistlustules tõstepõrandal esimest korda võistelnud Ralf Grünberg ja Andres Viksi.

Ralf sai kehakaalus -109 kg tulemustega 65+75 3. koha ja U-15 noormeeste seas 2. koha. Andres saavutas kehakaalus -102 kg tulemustega 135+165 1. koha ning võitis ka meeste üldarvestuses.

15. jaanuaril toimusid Suure-Jaani koolis naiste saaljalgpalli karikavõistlused, kus osales ka meie võistkond. Kaheksa võistkonna seas saavutasid SK Suure-Jaani United tüdrukud kõrge kolmanda koha. Palju õnne tüdrukutele ja treener Sergei Vassiljevile.

21. jaanuaril toimusid Viljandis Tai poks Eesti meistrivõistlused, kus meie valla sportlane Tanel Kondel kaitsetaskord oma meistritiitlit. Tanel kindlustas võidu alla 91 kg kaaluklassis. Täna naseks on Tanel 4-kordne Eesti meister Tai poks ja 1-kordne Eesti meister K-1 ehk kickpoks.

Vasakult: Uku Sepp 1. koht, Tormi Pajusalu 3. koht, treener Rain Kuresoo, Oskar Soo 8. koht, Tim Sulamanidze 6. koht, Jaan Hiimäe 11. koht, Simona Brauer 4. koht ja Leelo Sepp 7. koht.

22. jaanuaril toimus Otepääl laskesuusatamise õhkrelva noortesari Even Tudebergi auhindadele. Stardis olid ka meie Sakala Biathloni noored, kes saavutasid kõik väga ilusaid tulemusi.

FOTOD: ERAKOGUST

24. jaanuaril toimus TV 10 Olümpiastarti Viljandimaa II etapp, kus osalesid ka Suure-Jaani kergejõustikuklubi noored. Vanemate poiste kaugushüppes saavutas Oliver Org kaugushüppes 3. koha tulemusega 4.66 ja Markus Aren 11. koha tulemusega 3.77. Vanematel poistel oli kavas ka 50 m tõkkejooks, kus Oliver saavutas 6. ja Markus 7. koha. Nooremate poistel oli kavas 50 m tõkkejooks, kus B-finaali jooksid ennast Ruuben Reinkubjas ja Allar Arula. Ruuben saavutas kokkuvõttes 6. koha, Allar 8. koha ja Armand Liik 11. koha.

Aitäh noorte treeneritele Annile ja Pille-Riinile!

RAIVO NÕMM
sporditöö korraldaja

Riigikogu valimised 2023

RIIGIKOGU VALIMISED 2023						
E	T	K	N	R	L	P
27.02	28.02	01.03	02.03	03.03	04.03	05.03.2023
EELHÄÄLETAMINE						VALIMISPÄEV
Keskuste jaoskondades hääletamine 12.00 - 20.00			Kõikides jaoskondades hääletamine 12.00 - 20.00		Kõikides jaoskondades hääletamine 9.00 - 20.00	
Elektrooniline hääletamine						
E 9.00 L 20.00			
Asukohas hääletamine 9.00 - 20.00			Kodus hääletamine 9.00 - 20.00			

Millal ja kus saab valimistel osaleda Põhja-Sakala valla inimesed?

Valimisjaoskond nr 1 hääletamisruum asub Kõo teenuskeskuses (Vallamaja, Kõo küla) reedel, 3. märtsil kell 12-20 ja pühapäeval, 5. märtsil kell 9-20.

Valimisjaoskond nr 1 hääletamisruum asub Olustvere lasteaias (Põllu tn 4, Olustvere alevik) laupäeval, 4. märtsil kell 12-20.

Valimisjaoskonna nr 1 tel 5888 7371; komisjoni esimees Piret Jukk.

Valimisjaoskond nr 2 hääletamisruum asub Sakalamaa turismikeskuses (endine Kõpu külastuskeskus; Tipu tn 1, Kõpu alevik) reedel, 3. märtsil kell 12-20 ja pühapäeval, 5. märtsil kell 9-20.

Valimisjaoskond nr 2 hääletamisruum asub Sürgavere spordihoones (Sürgavere tee 11, Sürgavere küla) laupäeval, 4. märtsil kell 12-20.

Valimisjaoskonna nr 2 tel 5888 7372; komisjoni esimees Kadi Soolo.

Valimisjaoskond nr 3 hääletamisruum asub Suure-Jaani tervisekojas (Pärnu tn 4, Suure-Jaani linn) kõigil eelhääletamise päevadel (esmaspäevast laupäevani, 27. veebruarist - 4. märtsini kell 12-20) ja valimispäeval (pühapäeval, 5. märtsil kell 9-20).

Valimisjaoskonna nr 3 tel 5888 7373; komisjoni esimees Aili Adamson.

Valimisjaoskond nr 4 hääletamisruum asub Vastemõisa rahvamajas (Vastemõisa küla) reedel, 3. märtsil kell 12-20 ja pühapäeval, 5. märtsil kell 9-20.

Valimisjaoskond nr 4 hääletamisruum asub Tääksi koolis (Tääksi küla) laupäeval, 4. märtsil kell 12-20.

Valimisjaoskonna nr 4 tel 5888 7374; komisjoni esimees Heli Kralle.

Valimisjaoskond nr 5 hääletamisruum asub Võhma vaba aja keskuses (Kauba tn 1, Võhma linn) reedel ja laupäeval, 3.-4. märtsil kell 12-20 ning pühapäeval, 5. märtsil kell 9-20.

Valimisjaoskonna nr 5 tel 5888 7375; komisjoni esimees Angela Härm.

Hääletamise liigid jaoskondades

• Väljaspool elukohajärgset valimisringkonda eelhääletamist korraldab valimisjaoskond nr 3 Suure-Jaani tervisekojas esmaspäevast kuni neljapäevani kell 12-20.

Valimisjaoskond nr 3 korraldab vajadusel ka hääletamist asukohas ja ööpäevases hoolekan-deasutuses.

• Kodus hääletamist korraldavad kõik valimisjaoskonnad reedest laupäevani.

Kodus hääletamine toimub valimispäeval reedest pühapäevani. Taotlust selleks saab esitada telefoni teel reedel ja laupäeval kell 12-20 ning pühapäeval kell 9-14.

Valimisringkond

• Riigikogu valimistel jaguneb Eesti territoorium 12 ringkonnaks.

• Valimisringkond on üksus, kus seatakse üles konkreetset kandidaadid.

• Igal ringkonnal on kindel arv mandaate, mis jaotatakse sealse valijate arvu järgi.

• Kokku on mandaate 101 ehk sama palju, kui on kohti Riigikogus.

Valimisringkond nr 8 - Järva- ja Viljandimaa

Kandidaate kokku 67

Erakond Parempoolsed

179 PRIIT PÖLLUMÄE
180 AILI AVI
181 KATI KUUSK
182 ERMO TÄKS
183 VILJAR PENNERT
184 MIHKEL KALDA
185 TARVI TUVI
186 KAUR JOONAS USAI
187 URMAS KIRSCH
Kandidaate - 9

614 ELAR NIGLAS
615 REIN SUURKASK
616 VALMAR HAAVA
617 TARMO HINTS
618 PRIIT PÖDER
619 MART JÄRVIK
620 ANNIKA VEIDENBERG
Kandidaate - 9

Erakond Eesti 200

737 ANDO KIVIBERG
738 KADRI PAAS
739 KASPAR TAIMSOO
740 JANIKA GEDVIL
741 KARL ERIK HEINSOO
742 MARJU MÄGER
743 OLAVI ISRAEL
744 ANGELIKA NARIS
745 ANZORI BARKALAJA
Kandidaate - 9

Erakond Eestimaa Rohelised

259 PIRET RÄNI
260 OLIVER ROHESALU
261 ELSA JOANNA JUKOLA
Kandidaate - 3

ISAMAA Erakond

362 HELIR-VALDOR SEEDER
363 RÜNDO MÜLTS
364 ALAR KARU
365 MIHHAIL FEŠŠIN
366 IRMA VÄRE
367 SULO SÄRKINEN
368 ENE MAATEN
369 HELI KOIT
370 LEMBIT KRUISE
Kandidaate - 9

Eesti Reformierakond

862 JÜRGEN LIGI
863 PIPI-LIIS SIEMANN
864 MADIS TIMPSON
865 RAIT PIHELKAS
866 TARMO ALT
867 TAIMO TUGI
868 PIRET MOORA
869 MAIT ALLAS
870 SIRLI TALLO
Kandidaate - 9

Sotsiaaldemokraatlik Erakond

487 LAURI LÄÄNEMETS
488 HELMEN KÜTT
489 EIMAR VELDRE
490 KRIS SÜLD
491 TENE METSMA
492 MART SALUMÄE
493 BIRGIT SITSKA
494 KATI NÖLVAK
495 TONIO TAMRA
Kandidaate - 9

Eesti Keskerakond

987 JAAK AAB
988 KERSTI SARAPUU
989 PEETER RAHNEL
990 PRIIT SEIRE
991 PRIIT PRAMANN
992 TOOMAS TAMMIK
993 KATRIN LINKOV
994 RAIVO MATSINA
995 PRIIT TOOBAL
Kandidaate - 9

Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

612 JAAK MADISON
613 KALLE GRÜNTAL

Üksikkandidaadid
1061 ANDRES LAIAPEA
Kandidaate - 1

Eestis kandidaate kokku: 968

MAKSTUD REKLAAM

MANDAATIDE JAOTUS RIIGIKOGU VALIMISED 05.03.2023

VALIMISRINGKOND

Nr 1 - Tallinna Haabersti, Põhja-Tallinna ja Kristiine linnaosa
Nr 2 - Tallinna Kesklinna, Lasnamäe ja Pirita linnaosa
Nr 3 - Tallinna Mustamäe ja Nõmme linnaosa
Nr 4 - Harju- (v.a Tallinn) ja Raplamaa
Nr 5 - Hiiu-, Lääne- ja Saaremaa
Nr 6 - Lääne-Virumaa
Nr 7 - Ida-Virumaa
Nr 8 - Järva- ja Viljandimaa
Nr 9 - Jõgeva- ja Tartumaa (v.a Tartu linn)
Nr 10 - Tartu linn
Nr 11 - Võru-, Valga- ja Põlvamaa
Nr 12 - Pärnumaa

MANDAATIDE ARV

10
13
8
16
6
5
6
7
7
8
8
7

MAKSTUD REKLAAM

Kindel valik!

Vali Riigikogu valimistel sotsiaaldemokraadid!

Helmen Kütt 488

Kris Süld 490

Mart Salumäe 492

Tonio Tamra 495

Sotsiaal-demokraadid

MAKSTUD REKLAAM

PÄÄSTAME EESTI!

EESTI KONSERVATIIVNE RAHVAERAKOND EKRE

EKRE KANDIDAADID JÄRVA- JA VILJANDIMAAL:

612 Jaak Madison

613 Kalle Grünthal

614 Elar Niglas

615 Rein Suurkask

616 Valmar Haava

617 Tarmo Hints

618 Priit Pöder

619 Mart Järviik

620 Annika Veidenberg

www.ekre.ee • @rahvuspartei • uueduudised.ee

JULGELT INIMESTE HEAKS!

JAAK AAB 987

PRIIT TOOBAL 995

Lahmuse kooli toimetamisi

Õpilased andsid 1300 kg vanapaberile uue elu

Kui tihti sa mõtled, mis saab vanadest raamatutest? Kuna meie kooli õpetajatel ei ole südant neid lihtsalt prügikasti visata ja samas sooviti õpetada noortele keskkonnasäästlikku mõtteviisi ning tutvustada erinevaid vanapaberi kasutamise võimalusi, võeti ette sõit õpetaja Raivo Roosi eestvedamisel 24. jaanuaril Rápina paberivabrikusse, kuhu viidi kokku 1300 kg vanapaberit. Rápinas said noored ise laadida vanapaberi selle ladustamiskohta ja seejärel tutvuda protsessiga, kus kasutuskõlbmatust vanapaberist sai peale sorteerimist veega segatud paberimass, millest protsessi lõpuks sai uus ilus paber. Peale väga õpetlikku ekskursiooni külastati veel Rápina Aianduskooli, et noored saaksid tutvuda erinevate õppimisvõimalustega.

Lahmuse kooli õpilased vanapaberit maha laadimas Rápina paberitööstuses.

Ruumid on läbinud väikese uuenduskuuri

Lahmuse koolis avati 23. jaanuaril renoveeritud ruumid teisel korrusel, et pakkuda õpilastele üha uusi võimalusi nii õppetöoks kui ka paremaks vaba-aja veetmiseks. Uuenduskuuri läbisid nii raamatukogu, huvijuhhi ruum kui ka roosa saal, kus nüüdsest saavad lapsed mängida erinevaid mänge, lugeda raamatuid, joonistada või siis lihtsalt niisama vaikselt istuda. 23.-27. jaanuarini

Lahmuse kooli lapsed aitavad saali avada.

Roosa saal.

FOTOD: ERAKOGUST

toimus ka kohe roosa saali nädal, kus iga päev toimusid tutvustavad tegevused, mida lapsed saavad

uhhiutes ruumides teha. Rõõm oli tõdeda, et lapsed võtsid uued võimalused

kohe omaks ja kasutasid neid väga aktiivselt.

AIVE LEVAND
huvijuht

Lapsed lugema!

2022. aasta oli üle-eestiline raamatukogude aasta. Selle raames oli koolidele ja raamatukogudele suunatud mitmeid üleskutseid, mis tooks inimesi rohkem raamatute juurde.

Meie oma kooliski püüdsime anda oma panuse.

Eelmise õppeaasta II poolaastal kujundasime raamatuaknad, mis kenasti ehivad meie aknaruudustikku ja on kõigile nähtavad.

Uue õppeaasta alguses, 8. septembril, mis on ühtlasi ka ÜRO rahvusvaheline kirjaoskuse päev, võtsime osa üle-eestilisest aktsioonist „Lugemistund“, kus kogu kool üheaegselt luges. Loeti nii puu otsas istudes, õues murul, aknalaudadel, diivanil, klassiruumides, fuajees, koridorides – kus iganes hea ja mugav oli.

Meie oma koolis lõpetasime raamatukogude aasta

Raamatuaknad seestpoolt.

Raamatuga aknal.

FOTOD: Olustvere põhikooli blogist

Raamatute lugemise väljakutse osutus edukaks.

Lugeda saab igal pool ja igal ajal.

lugemise challenge'iga, mille võistluslikkus seisnes selles, et välja selgitada klass, kes loeb perioodil september kuni detsember kõige rohkem. Eesmärk ei olnud niivõrd leida võitja, kuivõrd suunata õpilasi rohkem lugema ja välja tuua nutimaailmast. Mo-

tivaatoriks oli ka auhind. Arvesse läksid ikka eakohased raamatud. Võitja klass selgitati selle põhjal, kui palju lehekülgi loeti ühe õpilase kohta sel perioodil, kui ka selle põhjal, mitu õpilast klassist nende lehekülgede lugemisest osa võtsid.

Kõik klassid osalesid, kes vähemal kes rohkemal määral. Kokku loeti 249 raamatut ja 38 761 lehekülge. Keskmiselt loeti 293 lehekülge päevas.

Eriauhinnad said Liisandra Indre, Liis-Carmen Raabe ja Sandra Lööke, kes on meie kooli kõige suure-

Piltuudised

FOTO: LIINA NIKONOROVA

Eesti koolikontsertide sarjast käis Kirivere koolis külas Äge Brass koosseisus Alari Piispea, Karl Laanekask ja Tanel Aavakivi.

SUURE-JAANI KOOLI EELKOOL

TÄÄKSI TEGUTSEMISKOHAS:

9. VEEBRUARIL KELL 13.00-14.30. ÕPETAJA MARI RANDARU.
REGISTREERIMINE KUNI 08.02

SÜRGAVERE TEGUTSEMISKOHAS:

9. MÄRTSIL KELL 13.00-15.00. ÕPETAJA AURELIKA REIMANN.
REGISTREERIMINE KUNI 08.03

SUURE-JAANI TEGUTSEMISKOHAS:

13. JA 20. MÄRTSIL KELL 13.30-15.00. ÕPETAJAD MERIKE JASKA JA MARGE JOHANSON.
REGISTREERIMINE KUNI 08.03

EELKOOLI REGISTREERIMINE TOIMUB ADRRESSIL
OPPEJUHT@SJK.EDU.EE

SUURE-JAANI LASTEAED SIPSIK

ootab oma meeskonda

LOGOPEEDI - Sipsiku ja Traksiku majas 1,0 kohta.

Ootame Sind kandideerima, kui:

- lastega töötamine toob sära silma,
- soovid koos lastega õppida, areneda, avastada,
- oled erialase haridusega ning vastutustundlik.

Tööle asumise aeg: esimesel võimalusel.

Avaldus, elulookirjeldus ja erialast haridust tõendavate dokumentide koopiad saata palun e-posti aadressil: la.sipsik@suure-jaani.ee või postiaadressil: Lembitu pst 42, 71502 Suure-Jaani.

Lisainfo: tel 524 7194 või 437 1198 Riina Kukk

mad lugemishuvilised ja väga oluliseks eeskujuks kõigile teistele õpilastele! Võitjaks klasside arvestuses osutus 5. klass, kes luges kokku 32 raamatut ja keskmine loetud lehekülgede arv õpilase kohta oli 710,1 lehekülge. Au-

hinnaks on neile 100 euro väärtuses oma klassi ühise ürituse organiseerimine, arendades oma ettevõtlikust aja, koha, kulutuste jms välja mõtlemises.

LIIS LAANSOO
Olustvere põhikooli juhiabi

N.Gogol / I.Ulst

NAISEVÕTT

KOMÖÖDIA KAHE VAATUSES

Pilistvere Rahvamajas
12. märtsil kl 15.00

Lavastaja: INGRID ULST. Helikunstnik: HANNO TEPPO.
Laval Alle-Saija Teatristuudio: LIIVIA VAAS - ARGO PEETMAA - GUNNAR VASEMÄGI
DORIS PAVLOV - MEELIS VAHTRAMÄE - HENNU KRUKOV või HEIKI LILL - AIVO KIKERMAN
HELIN VILL - IMBI PALLO või MERIKE TORM - INGRID ULST

Pilet 9 EUR / 7 EUR

Pilistvere Rahvamaja ja Muusikute fond PLMF esitlevad

Kunstiline juht Pille Lill

17.02.2023 KL 19
PILISTVERE RAHVAMAJA

Tšelloduo

Andreas Lend ja Johannes Sarapuu

Kavas:
Monteverdi, Boccherini
Haydn, Pöllu jt

Pilet 5€

Võhma Linna Teater RASSIJAD

SUURE-JAANI KONDASE MAJA

18. veebruar
kell 17

pilet 7€

John Patrick

VILETS AASTA TOMATITE KASVATAMISEKS

komöödia

Lavastaja: Olev Rass

Osades: Siret Koitmäe, Olev Rass, Ingrid Suur, Tarmo Suur, Luule Tiirmaa, Elke Wüthrich, Peter Wüthrich, Imbi Aas

LIIKUMISAASTA 2023

VÕHMA RAAMATUKOGU

kutsub Teid

21. veebruaril kell 12

VASTLAPÄEVAMATKALE

Läheme külla naabervaldale, **Kahala raamatukokku**.
Matka pikkus edasi-tagasi umbes 2 km.
Kohapeal tutvume raamatukoguga ja
jooime sooja teed.

Kes on matkast huvitatud,
võtke meiega ühendust Võhma raamatukogus
või telefonil 437 7305.

KOHTUMISENI!

**HAKKAME
LIIGUTAMA!**

www.liikumisaasta.ee | Instagram: liikumisaasta2023 | Facebook: liikumisaasta2023

EELINFO UUE KORRALDATUD JÄÄTMEVEO TINGIMUSTEST

Põhja-Sakala vallavolikogu võttis 27.10.2022 vastu valla uue jäätmehoolduseeskirja, mis kehtestab uued tingimused korraldatud jäätmeveo osas. Eeskirja uuendamise tingis vajadus viia eeskiri kooskõlla jäätmeseaduse uute nõuetega kui ka tõsiasi, et igale kohalikule omavalitsusele on seatud selged eesmärgid jäätmete liigiti kogumise edendamisele – 2025. aastaks peab iga kohalik omavalitsus saavutama olmeliste jäätmete ringlusesse võtmise vähemalt 55% ulatuses, 2030. aastaks juba 60%. Täna oleme alles 30% juures.

Korraldatud jäätmeveo uus riigihange on välja kuulutatud ja uut tingimustel korraldatud jäätmeveo periood algab 01.05.2023. Uue hankega on liidetud kaheksa jäätmeliiki, millest osade üleandmine jäätmevedajale on kohustuslik ja osad vabatahtliku lisateenusena tellitavad.

Nimetatud kaheksaks jäätmeliigiks on:

- 1.segaolmejäätmed
- 2.paberi- ja kartongijäätmed
- 3.biologunevad köögi- ja sööklajajäätmed
- 4.biologunevad aia- ja haljastujäätmed
- 5.suurjäätmed

- 6.segapakendid
- 7.klaaspakendid
- 8.elektri- ja elektroonikaseadmed

Uuel perioodil on peamiseks eesmärgiks edendada liigiti kogumist köögi- ja sööklajajäätmete ning segapakendi osas, mille kogumise ja üleandmise kohustus on kõikidel elanikel. Köögi- ja sööklajajäätmeid saab teatud tingimustel ka kompostida. Võib-olla infokastina?

Korraldatud jäätmeveo uutest reeglitest ja võimalustest avaldatakse järgmiste kuude jooksul detailne ülevaade Leoles ja valla kodulehel. Samuti viiakse läbi infopäevad, kus selgitatakse jäätmeveo korraldust ja vastatakse elanike küsimustele. Infopäeva toimumise ajast ja kohast teavitatakse nii Leoles kui valla kodulehel.

Tänane jäätmevedaja AS Eesti Keskkonnateenused jätkab jäätmeveoteenuste osutamist kuni 30.04.2023. aastani.

KRISTE KOSSON
keskkonnaspetsialist

Koguduste teated

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Kõpu Peetri kogudus

See on maa, mille eest hoolitseb Issand, su Jumal, millel alaliselt, aasta algusest aasta lõpuni, viibivad Issanda, su Jumala silmad.
5Ms 11:12

P, 12. veebruaril kell 11 armulauaga jumalateenistus.
T, 21. veebruaril kell 12 vastlapäeva külatund Puiatu raamatukogus.
K, 22. veebruaril kell 12 tuhkapäeva palvus – paastuaja algus.
N, 23. veebruaril kell 11 kirikutund Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuses.
R, 24. veebruaril kell 11 vabariigi aastapäeva jumalateenistus ja mälestushetk Vabadussõja ausamba juures
P, 26. veebruaril kell 11 1. paastuaja pühapäeva armulauaga jumalateenistus.
P, 5. märtsil kell 11 2. paastuaja pühapäeva armulauaga jumalateenistus.

Pühadevahe jumalateenistused toimuvad kuu II ja IV pühapäeval.

Ristimiste ja teiste kiriklike talituste, leerikursuse, hingehoiu või kiriku külastamise osas võtke palun ühendust õpetajaga!
Koguduse õpetaja Hedi Vilumaa.
Info 5348 5573, kopu@eelk.ee.

Veebiinfo: www.facebook.com/kopupeetri

Liikmeannetused ja toetused saab teha kas kirikus või pangas:
EELK Kõpu Peetri kogudus:
SEB EE161010302004842004; Swedbank EE662200221046240412.
Suur tänu annetuste ja toetuste eest!
EELK Kõpu Peetri kogudus, Pärnu mnt 1, Kõpu, Põhja-Sakala vald, 71201 Viljandimaa

Suure-Jaani Johannese kogudus

P, 12. veebruaril kell 14 armulauaga jumalateenistus.
K, 22. veebruaril kell 14 tuhkapäeva palvus – paastuaja algus.
N, 23. veebruaril kell 11 kirikutund Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuses.
R, 24. veebruaril kell 13 vabariigi aastapäeva aktus ja palvus Vabadussõja ausamba Lembit juures
P, 26. veebruaril kell 14 1. paastuaja pühapäeva armulauaga jumalateenistus.
P, 5. märtsil kell 14 2. paastuaja pühapäeva armulauaga jumalateenistus.

Pühadevahe jumalateenistused toimuvad kuu II ja IV pühapäeval.

Talvisel ajal peetakse jumalateenistused kiriku käärkambris.

Ristimiste ja teiste kiriklike talituste, leerikursuse, hingehoiu või kiriku külastamise osas võtke palun ühendust õpetajaga!
Koguduse õpetaja Hedi Vilumaa.
Info: 5348 5573, suure-jaani@eelk.ee.

Veebiinfo: www.facebook.ee/EELK-Suure-Jaani-kogudus

Liikmeannetused ja toetused saab teha kas kirikus või pangas:
EELK Suure-Jaani Johannese kogudus:
SEB EE941010302008924009; Swedbank EE772200221058655147.

Suur tänu annetuste ja toetuste eest!

EELK Suure-Jaani kogudus, Järve 4, Suure-Jaani, Põhja-Sakala vald, 71503 Viljandimaa

Pilistvere Andrease kogudus

Igal pühapäeval jumalateenistus kell 13.
Kuu esimesel pühapäeval kaetud armulaud.
Koguduse vikaarvaimulik Andres Aaste, pilistvere@eelk.ee.

EELK Pilistvere kogudus tänab kõiki toetajaid ja annetajaid.
Liikmemaksu saab tasuda või annetust teha EELK Pilistvere Andrease koguduse kontole Swedbank EE692200001120224888 või koguduse kantsleis sularahas.

EELK Pilistvere Andrease kogudus
Pilistvere küla, Põhja-Sakala vald, 70502 Viljandimaa
tel 553 2789, pilistvere@eelk.ee

Kirikuteated

12. veebruaril kell 10 aseteeenistus.

26. veebruaril kell 10 liturgia.

Düimalikest muudatustest teavitame sotsiaalmeedias.

Restoreerimistödeks saab annetada Eesti Apostliku Õigeusu Kiriku arpele EE477700771003582595. Tulumaksu tagastamiseks lisada selgitusse isikukood ja märksõna „Annetus“. 100 ning enama euro annetajate nimed jäädvastatakse hõbetatud plaadil kiriku seinal.

Preester Roman (Roland) Tõnisson, tel 5349 2534, roman@eoc.ee

Õnnitleme
lapse sünni
pühul!

Sandra Hiiemäel ja Veiko Tötkel Täaksi külast
sündis tütar **MIALIIS** Tökke

Heleri Keptsovil ja Taivo Lohul Suure-Jaani linnast
sündis tütar **CHRISTELLA HELENE** Lohu

Dorisanna Šohirevil ja Karl Rusil
Suure-Jaani linnast sündis tütar **ROSANNA** Rusi

KUULUTUSED

Ostan nõukogudeaegsete sõiduautode kasutamata
varuosi. Võib pakkuda sõidukõlbmatut VAZ sõidukit varu-
osadeks. Tel 5565 1952.

Ostan metsa- ja põllumaad. Pakun parimat hinda.
Tel 552 7322.

Värske looduspuhas mesi otse mesinikult. 8,00 €/kg.
Alates 5 kg on hind 7,00 €/kg ja kohale toomine
Põhja-Sakala valla piires tasuta. Tel 5347 9520.

Metsamaapinna ketasadraga ettevalmistamine istu-
tamiseks ja külviks. Tel 5345 3698; mikk@metsaader.ee.

Ostan traktori T-25. Tel 510 6193.

Ostan MTZ traktori, ka remonti vajava või mittekomp-
leksse. Tel 515 0285.

Ostan kasvava lehtpuumetsa raieõigust. Tel 5333 7526.

Mälestame kallist sugulast

VILLU KONKSU

Avaldame südamlikku kaastunnet
abikaasale, laste ja lastelaste peredele.

Ene, Arved ja Eve lastega, Elmar ja Helja

**Mälestame ja
avaldame kaastunnet**

HELI MAISALU
09.06.1936 – 26.12.2022
Võhma linn

ARVO PASTAK
13.03.1947 – 09.01.2023
Võhma linn

SIRJE TAUTS
30.10.1950 – 29.12.2022
Supsi küla

IVO-ENDEL REMMER
03.06.1931 – 20.01.2023
Võhma linn

REIN TIIRUSSON
29.04.1954 – 30.12.2022
Aimla küla

VILLU KONKS
05.10.1936 – 26.01.2023
Lõhavere küla

HELGI SASSIAD
08.04.1937 – 01.01.2023
Lahmuse küla

**ERMIIDE-ELVIINE
SOIDLA**
03.08.1925 – 29.01.2023
Võhma linn

ANTS MÄEMES
27.04.1944 – 03.01.2023
Vastemõisa küla

**ARVED LEOPOLD
LINDSTRÖM**
16.01.1928 – 28.01.2023
Põhja-Sakala vald

ÕILME KASK
03.01.1928 – 04.01.2023
Kõo küla

MIRIDON

veetööstlusseadmed

1.02.2023 - 3.04.2023
HAJAASUSTUS PROGRAMMI
TAOTLUSVOOR

- Veeanalüüside teostamine
- Filterseadmete valik
- Filterseadme paigaldus
- Survetõste seadmete paigaldus

Täpsem info hajaasustus programmi
kohta kohalikust omavalitsusest!

www.miridon.ee | tel. +372 5066 775 või +372 7362 633
miridon@miridon.ee | Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

Ohksoojuspumpade
Müük ja paigaldus

THE PILOT SERIES
Monoblock DC Inverter
Heat Pump

DHW/Heating/Cooling Air Source
Heat Pump Expert

WIFI

telefon: 5878 4838
jorma@newenergy.ee
newenergy.ee

**Võtan vastu tellimusi
TOIDUKARTULITELE.**
Kujuvedu.

Tel 520 5578 Silver

LEOLE

Ilmub üks kord kuus
Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu 26. kuupäevaks.
Toimetajal on õigus teksti redigeerida ja lühendada.

Toimetus Lembitu pst 42,
Suure-Jaani linn, Põhja-Sakala vald.
Toimetaja Angela Härm
Telefon 5342 8717.
E-post: leole@pohja-sakala.ee

Küljendus: Merike Kask
Trükk: OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa.
Telefon 776 8871.

Reakuulutus kuni 200 tähemärki:
eraisikule 5 €, ettevõtjale 10 €. Reklamuulutus 9x5 cm:
valmiskujundatud 20 €, koos kujundamisega 25 €. Õnnitlus, kaastundeavaldus, mälestuskuulutus, jõulutervitus 5 eurot. Reklamuulutus üks A3 lehekülj 800 €

Õnnitleme veebruarikuu
sünnipäevalapsi!

96

ADELINA SEERMAN 16.02 Paaksima küla

95

ILMAR KURESSON 26.02 Suure-Jaani linn

94

MARKA KOPPEL 15.02 Suure-Jaani linn

91

ESTER SIMS 11.02 Suure-Jaani linn

89

TOOMAS KALMUS 13.02 Lahmuse küla

HILMA SALAKKA 13.02 Suure-Jaani linn

VAIKI AUKSMANN 18.02 Suure-Jaani linn

88

ANNE-MALL PAEL 3.02 Suure-Jaani linn

KALJO PÖDRA 28.02 Suure-Jaani linn

87

VILMA TOONIKUS 11.02 Vastemõisa küla

MARJU GRENTSMANN 20.02 Navesti küla

SALME ELTS 26.02 Suure-Jaani linn

86

MILVI LAISAAR 5.02 Ülde küla

85

MAIMU KUKK 8.02 Võhma linn

ELINA SILLAMÄE 12.02 Jaska küla

LEILI RÄBIN 27.02 Koksvere küla

84

MAIA KOLK 2.02 Punaküla

83

VALENTINA REMMEL 3.02 Vastemõisa küla

VIIVE VELSIMÄE 17.02 Võhma linn

VALVE KEERUP 28.02 Olustvere alevik

82

DAISY KRUIUS 5.02 Metsküla

HELLE ILMJÄRV 6.02 Võhma linn

ANNE ŠÄGA 24.02 Koksvere küla

81

OIVI UMBLEJA 9.02 Supsi küla

ÄDU NEIMANN 13.02 Kõpu alevik

HELJU VEEROJA 15.02 Sürgavere küla

MAIA LINT 17.02 Kõpu alevik

AITA VAINU 18.02 Suure-Jaani linn

MATI KÄRT 23.02 Võhma linn

LUULE TABUR 24.02 Võhma linn

80

REET TIIROJA 1.02 Võhma linn

AAVO SASSIAD 15.02 Ilbaku küla

VELLO PAU 16.02 Jaska küla

REET REIER 24.02 Suure-Jaani linn

75

JAAN OJALA 2.02 Sürgavere küla

VEERA JÜRNA 18.02 Koksvere küla

MATI KAIS 21.02 Kerita küla

70

TIIA MIKSON 6.02 Tääksi küla

TIIT KARUSE 6.02 Mäeküla

REIN MÄNNIK 8.02 Ülde küla

RAIVO SOOVIK 14.02 Kõpu alevik

MALLE POSKA 20.02 Kildu küla

TIIU LUUM 20.02 Suure-Jaani linn

EVI MAISALU 21.02 Suure-Jaani linn

VELLO KUBBE 24.02 Võhma linn

ANNE JAAGUMANN 27.02 Võhma linn

JÜRI TÖNUMAA 28.02 Vihi küla

65

MARGUS MIKKOR 4.02 Tääksi küla

NATALJA REMMER 6.02 Võhma linn

ANNE ANNAST 8.02 Kobrvere küla

HEIDI HELIMETS 9.02 Vastemõisa küla

JAAN PULLA 12.02 Lõhavere küla

RAUL TEDER 14.02 Olustvere alevik

ÜLLE LINDAU 17.02 Võhma linn

LIDIA VARES 18.02 Suure-Jaani linn

LY TEDER 25.02 Lemmakõnnu küla

MERIKE PRANTSUS 27.02 Epra küla

KAEVETEENUS

8-tonnise kopaga

VEOTEENUS

PUISTEMATERJALIDE MÜÜK

- LIIV ▪ KILLUSTIK ▪ SÖELMED ▪
- LÕDDUSLIK JA PURUSTATUD KRUUS ▪
- SÖELUTUD JA SÖELUMATA MULD ▪

VÕTA MEIEGA ÜHENDUST:

heigo@hmwise.ee
+372 5903 1250

PULBERVÄRVIMINE ON KESKKONNA-SÕBRALIK JA ÖKONOOMNE LAHENDUS!

Must metall
Alumiinium
Tsinkmetall
Värvad, aiad, piirded, veljed, konstruktsioonid jne

Pulbervärvitava detaili/toote max mõõdud:
kõrgus 2,6 x laius 0,95 ja pikkus 8,1 m.
Liivapritsi teenusega saame puhastada ka suuremaid osasid/tooteid. Vedelvärvimine kokkuleppel.
NB! Kõik meie seadmed on stationsaarsed!
Võtame vastu nii suuri kui ka väiksemaid töid.

Liivapritsi puhastamine

Pulbervärvimine

ECODUST
KESKKONNASÕBRALIK VÄRVIMIS TEENUS

Põhja-Sakala vald
Lõhavere küla
Taevere tee 15

Ando Tabur
5630 1599
andotabur@gmail.com
EcoDust

www.ecodust.ee

21.02.23 PÕHJA-SAKALA VALLAS

EESTI VABARIIK

105

11.00 Pidupäeva kõned ja isamaalised laulud Pilistveres

11.00 Jumalateenistus Kõpu kirikus ja mälestushelk Vabadussõja ausamba juures

13.00 Vabariigi aastapäevale pühendatud aktus Suure-Jaanis Lembitu platsil

15.00 Suure-Jaani Muusikakooli kontsert Kondase majas

ÕHKSOOJUSPUMPADE MÜÜK PAIGALDUS HOOLDUS

KLIIMAPARTNER.EE ☎ 5184429

ÕHTUHÄMARUSE UISUDISKO

KOGU PERELE SUURE-JAANI JÄRVEL

#LÜKUMISAASTA 2023

Neljapäeval,
23. veebruaril
2023
kell 18-20

MEELEOLU LOOB DJ ANDY V

KORRALDAVAD: SUURE-JAANI NOORTEKESKUS ja PÕHJA-SAKALA VALLA SPORT

Massaaž

Sürgavere spordihoones
Suure-Jaani tervisekojas

Klassikaline massaaž, lõõgastav aroomimassaaž, meemassaaž, Tai refleksoloogiline käe- ja jalamassaaž, On-site massaaž, Lomi Lomi Nui massaaž, šokolaadimassaaž.

Massöör Piret Varjund

AEG
kokkuleppel,
telefon
511 9107.

SÕBRAPOES värvide toonimine veebruarikuus TASUTA!

REVISANEL
KODU- JA ÄRILIKU KATUSE

 Lisainfo facebookis!

AITA KIVID KATUSELE!

EELK SUURE-JAANI JOHANNESE KIRIKU PIKIHOONE KATUSE RESTAUREERIMINE 2022-2023

1 KATUSEKIVI = 10 EUROT TEE ANNETUS KIRIKUS VÕI PANGAS:
EELK Suure-Jaani Johannese kogudus:
Swedbank EE442200221076401988
SEB EE941010302008924009
Swedbank EE772200221058655147

AITÄH!

TEISIPÄEVAL, 21. VEEBRUARIL
KELLA 15 - 18

KOKSVERE SELTSIMAJAS

Vastlakohvik

Kell 16 tuleb külla Riigikogu liige Helir - Valdor SEEDER

KAASA SAAB OSTA VASTLAKUKLEID JA LIHAPIRUKAID, ARVELDAMINE SULARAHAS

Hea Kõpu kogukonna liige, ootame Sind

23.veebruaril kell 16.00 Suure-Kõpu mõisa marmorsali

Eesti Vabariigi 105. aastapäevale pühendatud kontsert-aktusele

Kaetud kohvilaud. Kohtumiseni mõisas!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

22. märtsil alates 10st VÕHMA TEENUSKESKUSES

Etteregistreerimine (kell 8–16)
telefonil 5323 2454

- *kuivasilmatest
- *silmarõhu mõõtmine
- *optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 20€, prilliootajale TASUTA!